პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

წელიწადი მეოთხე

კომუნისტი

ც. კ. კ. ც. ბ. ტ. და თბილისის კომიტეტის და სახელ. საქარ. მ., ბ., წ.-არმ. და მატრონთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასკომთან არსებულ კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ. № 4.

მთავარი კანტორა: ტფილისი, რუსთაველის პრ., № 24 მე-2 სართული).

ფასი 10 ცალი ფული
პროვინციაში 12,000 მან.

რედაქციის მიღება საქმისათვის ყოველდღე გარდა კვირა უქმეებისა დილის 9—2 ს. ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. №

ხელის მოწერის თვიური ფასი შემდეგია: პარტიულ ორგანიზაციებისა და პროფკავშირებისათვის მიტანით: ქალაქში—140 ათასი მანეთი, პროვინციაში—180 ათ. მ. ყველა დანარჩენ ხელის მომწერთათვის მიტანით: ქალაქში 200 ათ. მ. პროვინციაში 240 ათასი მ. განცხადება—10 ათ. მ. ნომრის ფასი ტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—48.

№ 137 სამშაბათი, 20 ივნისი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი სამშაბათი, 20 ივნისი 1922 წ. № 137

თბილისის მუშებო, ჭითელ-არმიელებო და ყველა მრომელნო!

აირჩიეთ საბჭოში კომუნისტები.

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის პრეზიდიუმის სხდომა

დღეს, სალამოს 6 საათზე, სასახლის სპარსულ დარბაზში შესდგება სრულიად საქართ. ცენტრალურ აღმასკომის პრეზიდიუმის

მ ო ხ ს ე ნ ე ბ ი ს ხ ს დ ო მ ა

მდივანი თ. კალანდაძე.

საქართველოს კომპარტიის კონფერენცია

ამა წლის ივნისის 25-ს მოწვეულია პირველი პარტიული კონფერენცია.

დღის წესრიგი:

1) მოხსენება მე-11 ყრილობაზე და საქართველოს კომპარტიის მორიგი ამოცანები;
2) მოხსენება გენუის კონფერენციის შესახებ;
3) მოხსენებები ადგილებიდან;
4) მუშაობა პროფკავშირთა შორის;
5) მუშაობა ახალგაზრდათა შორის;
6) საორგანიზაციო აღმშენებლობა;
7) საფინანსო პოლიტიკა;
8) მიმდინარე საქმეები.

ცეკას ბიკრეტარიატი.

ხუთშაბათს, 22 ივნისის, სალამოს 5 საათზე, პროფკავშირის საბჭოს დიდ დარბაზში (შესავალი ბარიათინის ქუჩიდან) შესდგება

პროფკავშირთა საბჭოს კლენუმის გაფართოებული სხდომა

პროფესიონალურ კავშირების ცენტრალურ გამგეობის, ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების და ადგილობრივ კომიტეტების მონაწილეობით.

დ ღ ი ს წ ე ს რ ი გ ი:

1) კავშირებში საღამოს მუშაობა.
2) მუშათა დასასვენებელი სახლები.
3) მუშათა სახლი.
4) მიმდინარე საკითხები.

ხ. პ. კ. ხ. პრეზიდიუმი.

3—1

ჰააგა

ჰააგის კონფერენციის წინასწარი სხდომა უკვე შესდგა. კონფერენციაზე მოელიან ორასამდე წარმომადგენლებს ევროპის სახელმწიფოებისას. დაახლოებით ერთ კვირაში ჩვენ მოწამენი შევიქნებით ბურჟუაზიული ევროპისა და პროლეტარული რუსეთის ხელახალი „შეხვედრის“. გასარჩევია საკითხები, რომლებზედაც კისერი მოიტეხა ევროპის დიპლომატიამ გენუაში და „უანდერძა“ ისინი ჰააგის თათბირს. როგორი არის ძალთა ურთიერთობა ამ თათბირის წინა დღით და პერსპექტივები კონფერენციის?

ჰააგა ღვიძლი შვილია იმ ერთნაირი „სასოწარკვეთილების“, რომელიც დამახასიათებელი შეიქნა გადაუჭრელ წინააღმდეგობათა ჩიხში მომწყვდეულ გენუის კონფერენციის უკანასკნელი დღეებისათვის. ცენტრალური ღერძი, რომლის ირგვლივ ტრიალებდა გენუის კონფერენცია, იყო რუსეთის საკითხი, უფრო კონკრეტულათ, ის სოციალ-პოლიტიკური ურთიერთობა, რომელიც შექმნა ოქტომბრის რევოლიუციამ რუსეთში, დამოკიდებულება ამ ურთიერთობასთან ევროპის (და არა მარტო მისი) ბურჟუაზიის მხრივ. როგორც ამის შესახებ ყოველ ფეხის ნაბიჯზე გაჰკიოდნენ გენუის ინიციატორები და აქტორები, ამ კონფერენციას მიზნათ უსახავდნენ ევროპის დანგრეული მეურნეობის აღსადგენათ პრაქტიკული გეგმების გამომუშავებას. კონფერენციაზე ნათლათ გამოირკვა, რომ ეს „აღდგენა“ ევროპის კაპიტალს ესმის მხოლოთ როგორც მოგების და ზემოგების ამოწურვა დარბეული და გაძვალტყავებული ევროპის ხალხებისაგან და მასთან ერთათ „მშვიდობიანი“ დამორჩილება საბჭოთა ქვეყნების, გაუქმება რევოლიუციის მონაპოვართა იქ, დამონება ტ. ი. ახალ წინათ გადაქცევა მათი. საბჭოთა დელეგაციამ საზღვარი დაუდო მადა ათმაშებულ იმპერიალისტებს და მათ გასაქანი გზა გადაუჭრა. მებრძოლი იმპერიალიზმი შეურიგებელ საფრანგეთ-ბელგიის მეთაურობით არ სთმობს თავის პოზიციას ჯერ-ჯერობით. მებრძოლი კომუნიზმიც საბჭოთა რუსეთის სახით არ სთმობს იმ პოზიციას, რომლის გარკვეული გამოხატულება იყო ცნობილი მემორანდუმი მაისის ბერთმეტის. ეს ორი აშკარა მოწინააღმდეგე კვლავ „შეხვდებიან“ ერთმანეთს ჰააგაში. რამდენათ გარკვეულია პოზიცია ამ ორი შეურიგებელი ანტიპოდის, იმდენათ გაურკვეველია ჯერ კიდევ ანტანტის შემადგენელ სახელმწიფოების შორის ურთიერთი დამოკიდებულება, იმ კონკრეტიულ კითხვების გარჩევისა და გადაწყვეტის დროს, რომლებსაც შეეხება ჰააგის კონფერენცია. ამ მხრივ ინტერესს არ არის მოკლებული ის შეხლა-შემოხლა მემორანდუმებით, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ინგლის-საფრანგეთ შორის უკანასკნელ დღეებში. ტრადიციულმა წინააღმდეგობამ რუსეთის საკითხში ერთხელ კიდევ ჰპოვა თავისი გამოხატულება ამ დუელში. რასაკვირველია, ბოლოს და ბოლოს მგელი მგლის ტყავს არ დახევსო, მაგრამ ცხადია, რომ ღრენას მათ შორის კვლავ ადგილი აქვს და მოხერხებულათ სარგებლობა ამ წინააღმდეგობის საჭიროა. ამას სათანადო ანგარიშს გაუწევს საბჭოთა დელეგაცია ჰააგაშიც ისევე, როგორც ეს გენუაში მოხდა. ამით აიხსნება საფრანგეთის ცდა წინასწარი შეთანხმების მიღწევის მოკავშირეთა შორის, რათა ერთიანი ფრონტი კვლავ არ შეიქნეს გაბზარული, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა რამოდენიმე ჯერ პირველ კონფერენციაზე იტალიაში.

ცხადია საბჭოთა დელეგაცია ყოველ ღონეს იხმარს მაქსიმალურათ შესაძლებელი სარგებლიანობა ამოიღოს საფრანგეთ-ინგლისის წინააღმდეგობიდან, მაგრამ, მიუხედავათ ამ წინააღმდეგობისა, სრულიადაც არ იქნება მოულოდნელი, რომ გარკვეულ გადამჭრელ მომენტში მათ ისევ მოახერხონ ურთიერთ შორის მორიგება და ამნაირათ ხელახლა გადაიწლება შესაძლებლობა სეპარატიულ შეთანხმებათა, რომლებსაც, თვით გენუაში მიღებულ ეგრედ წოდებულ „გარანტიების ხელშეკრულების“ თანახმად, უკეთესი პერსპექტივები აქვთ, ვინემ ეს იყო ამდენ ხანს.

რამდენადაც ჰააგაში შეკრებილი ბურჟუაზიული სახელმწიფოების წარმომადგენლები, მთელი ქვეყნის და პირველ რიგში მშრომელი მასების დასანახათ, კვლავ გამოაშკარავებენ, რომ ევროპის სასიცოცხლო ინტერესებს ისინი სწირავენ ისევ და ისევ ზე-მოგების ღმერთს, სწირავენ გაუმაძღარ მადას ყაჩაღური კაპიტალისას, იმდენათ უფრო ფართოთ გაიხსნება გზა ჯერ კერძო კაპიტალისტთა ჯგუფებთან, შემდეგ კი მთელ სახელმწიფოებთან უკვე ოფიციალურათ სეპარატიული შეთანხმებისა.

ასეთი თუ ისეთი გზით, ერთი ცხადია ჰააგის „გოლგოთიდანაც“ საბჭოთა რესპუბლიკები დაბრუნდებიან ბატონ-პატრონები თავიანთ თავის ადგილებში. პროლეტარიატი ერთსულოვნად დადგა მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციის ნიადაგზე.

ამიტომაც მან ზურგი შეაქცია მენშევიკებს, უარყო ამ უკანასკნელის ორიენტაცია იმპერიალისტურ და კაპიტალისტურ დასავლეთზე და მეტადრომე დაუკავშირდა საბჭოთა რესპუბლიკებს.

ეხლა მიმდინარე არჩევნებშიაც არ ივიწყებს თბილისის პროლეტარიატი პოლიტიკურ მომენტს, დღესაც ძველებურად, როგორც ნახევარი წლის წინედ, სდგას იგი საერთაშორისო რევოლიუციის ნიადაგზე და გამოსთქვამს ურყევ გადაწყვეტილებას განაგრძოს ბრძოლა კაპიტალის დასამხობად და რევოლიუციის საბოლოო გამარჯვებისათვის.

ამ მიზნის მისაღწევად ჩვენი პროლეტარიატის მცირე, მაგრამ შეგნებული და მტკიცე რაზმი უფრო ძლიერებს კავშირს მთელ მსოფლიოს მუშებთან და ამაგრებს წითელ კრონშტატურ ინტერნაციონალის მებრძოლ შტაბს.

კერძოდ იგი უფრო ანვითარებს კავშირს რევოლიუციის ცენტრთან, საბჭოთა რესპუბლიკასთან, ქმნის ყველა ღონისძიებას ამ მიზნით, რომ ლისაკენ მიისწრაფვის მუშათა კლასი. ყოველ მოქმედებას და მიღწევას ამ ფართე თვალსაზრისით ენიჭება აზრი და თავისი ადგილი.

რევოლიუციონური მუშათა კლასი ისე არასოდეს არ დაქვეითდება, რომ „ობივატელური“ აზროვნებით გაიყოლონთოს, მარტო „წვრილმან საქმეთა“ იდეოლოგია შეითვისოს დ. ღრმა პურისათვის ბრძოლით განისაზღვროს. დ ეს ხდება იმიტომ, რო პროლეტარიატმა მშვენივრად იცის, მისი ცხოვრების ძირითადი გაუმჯობესება შესაძლებელია მხოლოდ მშრომელ მასების საბოლოო მიზნის განხორციელების, შრომის სუფევის, კომუნიზმის დამყარების შემდეგ. და ყოველ მიღწეულ ცალკე გამარჯვებას ის აფასებს არა მარტო იმ მხრივ, რომ ის რამოდენიმედ დღესაც უმსუბუქებს მას მდგომარეობას, არამედ იმ მხრივაც, რომ ეს გამარჯვება აახლოვებს მუშათა კლასს მის საბოლოო იდეალთან.

—ჩვენ გვახსოვს, რომ ქალაქის საბჭოს წარსულ არჩევნებში მოვლენის ამ მხარეს, პოლიტიკურ მხარეს მთავარი ადგილი ეკავა. მაშინ სამკვირო სასიცოცხლოდ შეეტაკა ერთი მეორეს ორი ორიენტაცია—რევოლიუციონური და კონტრ-რევოლიუციონური-რეაქციონური, კომუნისტური და მენშევიკური-წვრილ-ბურჟუაზიულ სურვილს გამოვთქვამთ, რომ ახალი საბჭოს მუშაობაც იმგვარადვე და კიდევ უფრო ნაყოფიერი ყოფილიყოს.

გაუმარჯოს პროლეტარიატის ხელმძღვანელ და მშრომელთა ინტერესების ერთგულ დამცველს კომუნისტურ პარტიას.

გაუმარჯოს თბილისის მუშებისა და წითელ-არმიელების დეპუტატების მეორე ხაბჭოს.

როგორც ყოველ დიდ არჩევნებს, თბილისის საბჭოს მიმდინარე არჩევნებს აქვს ორი მხარე—პოლიტიკური და ეკონომიური, საქმიანი ხასიათის. და თბილისის პროლეტარიატი, როცა მას გაეყავს ახალ საბჭოში კომუნისტური პარტიის კანდიდატები, ამით იგი გამოხატავს არა მარტო იმ რწმენას, რომ ისინი მთელ ძალღონეს შესწირავენ ქალაქის საქმეების მოგვარებას, მის მეურნეობის აღორძინებას, მშრომელთა ინტერესების მიხედვით.

ქალაქის საბჭო სამეურნეო-ადმინისტრატიულ და კულტურული ორგანიზაციაა, და ამ სფეროში მუშაობის გაჩაღება თავის თავად ცხადია, მის პირდაპირ ფუნქციას შეადგენს. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ამ მხრივ მის ნაყოფიერ მოღვაწეობას.

მაგრამ მუშათა კლასის მისწრაფება არ შემოისაზღვრება ასეთი პრაქტიკულ, თუნდაც დიდი ღირებულების მქონე მოქმედებით. პროლეტარიატის იდეალები და ჰორიზონტი უფრო ფართეა, და ამ, თავის საბოლოო პერსპექტივებს უმორჩილებს ის მორიგ, ყოველდღიურ საქმიანობას. ყოველი მისი ნაბიჯი და საქმე გაშუქებულია ამ საბოლოო მიზნით, რომლისაკენ მიისწრაფვის მუშათა კლასი. ყოველ მოქმედებას და მიღწევას ამ ფართე თვალსაზრისით ენიჭება აზრი და თავისი ადგილი.

რევოლიუციონური მუშათა კლასი ისე არასოდეს არ დაქვეითდება, რომ „ობივატელური“ აზროვნებით გაიყოლონთოს, მარტო „წვრილმან საქმეთა“ იდეოლოგია შეითვისოს დ. ღრმა პურისათვის ბრძოლით განისაზღვროს. დ ეს ხდება იმიტომ, რო პროლეტარიატმა მშვენივრად იცის, მისი ცხოვრების ძირითადი გაუმჯობესება შესაძლებელია მხოლოდ მშრომელ მასების საბოლოო მიზნის განხორციელების, შრომის სუფევის, კომუნიზმის დამყარების შემდეგ. და ყოველ მიღწეულ ცალკე გამარჯვებას ის აფასებს არა მარტო იმ მხრივ, რომ ის რამოდენიმედ დღესაც უმსუბუქებს მას მდგომარეობას, არამედ იმ მხრივაც, რომ ეს გამარჯვება აახლოვებს მუშათა კლასს მის საბოლოო იდეალთან.

—ჩვენ გვახსოვს, რომ ქალაქის საბჭოს წარსულ არჩევნებში მოვლენის ამ მხარეს, პოლიტიკურ მხარეს მთავარი ადგილი ეკავა. მაშინ სამკვირო სასიცოცხლოდ შეეტაკა ერთი მეორეს ორი ორიენტაცია—რევოლიუციონური და კონტრ-რევოლიუციონური-რეაქციონური, კომუნისტური და მენშევიკური-წვრილ-ბურჟუაზიულ სურვილს გამოვთქვამთ, რომ ახალი საბჭოს მუშაობაც იმგვარადვე და კიდევ უფრო ნაყოფიერი ყოფილიყოს.

გაუმარჯოს პროლეტარიატის ხელმძღვანელ და მშრომელთა ინტერესების ერთგულ დამცველს კომუნისტურ პარტიას.

გაუმარჯოს თბილისის მუშებისა და წითელ-არმიელების დეპუტატების მეორე ხაბჭოს.

თბილისის საბჭოში არჩევნები კომუნისტებს.

17 ივნისს მოხდა არჩევნები მეორე სახელმწიფო ფურნეში. მოხსენება გააკეთა ამხ. ბურჯანაძემ. მოხსენების შემდეგ ერთხმად მიღებულ იქნა რეზოლიუცია საბჭოთა ხელისუფლებისა და კომპარტიის ერთსულოვანად დახმარების შესახებ. საბჭოში არჩეულ იქნა ამხ. კობერიძე (კომუნისტი).

18 ივნისს არჩევნები ხდებოდა კერძო ფურნეების და „კავშირთა კავშირის“ მუშებში იმგვარივე ერთსულოვნებით. არჩეულ იქნა კომუნისტი ამხ. არჩვაძე.

იმავე დღეს 1, 2, 3 და 4 კომისარიატების მარჩაფა რაზმმა და ხისხლის სამართლის მაძიებელმა რაზმმა მოისმინა რა მოხსენება საბჭოს არჩევნების შესახებ, ერთხმად აირჩია ამხანაგები მაჩაიძე, და მეტრეველი, ხოლო მათ კანდიდატათ ცურტუნია (კომუნისტები).

არჩევნები

პურის მცხობელთა შორის.

რეზოლიუცია.

მოისმინა რა მოხსენება „თბილისის მუშათა და წითელ-არმიელთა დეპუტატების საბჭოს ხელახალი არჩევნების“ შესახებ, მე-IV რაიონის კერძო ფურნეებისა და სხვა კერძო წარმოებათა მუშების საერთო კრება, თავის სალამს უგზავნის ქალ. თბილისის მე 2 საბჭოს, როგორც ქალაქის პროლეტარიატის ნებისყოფისა, იმედებისა და მისწრაფების გამომხატველს. მიგვაჩნია რა 1 საბჭოს მოღვაწეობა დამაკმაყოფილებლად, ჩვენ და თვითმყრობელნი თავიანთი ბედიღბლის. ამ აზრით ჰააგის მომავალ საბჭოთა დელეგაციასთან იქნება ავტორიტეტი და ერთსულოვანი ურყევი ნებისყოფა ყველა საბჭოთა რესპუბლიკების, როგორც ეს იყო გენუის კონფერენციის დროსაც.

ესერების პროცესი

მოსკოვი, 18 ივნისი (რადიო). 16 ივნისის საღამოს სხდომაზე იძლეოდა ჩვენების ბრალდებული კონოპლიოვას ქალი, რომელიც შეჩერდა განსაკუთრებით სამედრო მუშაობაზე, სამხედრო ძალების შეკრებაზე. № დივიზიაში და კრების პარტიის ორგანიზაციის მოქმედებაზე ბრალდებული მოუთხრობს სასამართლოს იმ მოლაპარაკების შესახებ, რომელსაც იგი აწარმოებდა ერთ გენერალთან, რომელსაც დიდი თანამდებობა ეკავა ჩრდილოეთის ფრონტზე მყოფ წითელ არმიაში. კონოპლიოვის ქალი აცხადებს, რომ ამ მოლაპარაკებას იგი აწარმოებდა გოცის ცნობით და დასტურით. კონოპლიოვას ქალის ჩვენებიდან სჩანს, რომ იმ დროს, როდესაც ანიარაღდებენ № დივიზიას, გაფიცვების გამო (გამოტოვებულია)..... კონოპლიოვას ქალის შეკითხვაზე, ცნობს თუ არა გოცი, რომ მას მინდობილი ქონდა მოლაპარაკების წარმოება (დამახინჯებულია) სახელმწიფო ღალატის შესახებ, გოცი უპასუხებს ყალბი პათოსით.

17 ივნისის დილას სხდომაზე ძალიან შთაბეჭდილებას ახდენს ბრალდებულ სემიონოვის ჩვენება, რომელიც ააშკარავებს საიდუმლო მუშაობას ესერების პარტიის ცენტრალური კომიტეტისას, დაწყებული დამფუძნებელი კრების გარეკიდან, ვიდრე 1918 წლის მაისამდე. სემიონოვი ლაპარაკობს ცეკას პირმოთნე პოლიტიკის შესახებ, რომელიც ყოველთვის მიკიბ-მოკიბულ ჩვენებას იძლეოდა, თუ კი იგი ეხებოდა გამოსვლებს (გამოტოვებულია)....იგი აღშფოთებული უპასუხებს: „მე ერთხელ და სამუდამოთ კატეგორიულად უნდა განვაცხადო, რომ მე უარს ვამბობ ასეთ კითხვებზე პასუხის გაცემაზე—და რომ მე უფლება მაქვს გავაკეთო ის, რასაც მე რამოდენიმე წლის განმავლობაში ვაკეთებდი, როდესაც ესერების პარტიის რიგებში ვიყავი. მე ეს უფლება მოვიხვეჭე იმით, რომ ტყვიას უშვერდი შუბლს. და მას შემდეგ, რაც კომუნისტი გავხდი, მე არა ერთხელ მიმიშვერია შუბლი ტყვიისათვის და თქვენ კი, მიუბრუნდა არავითარი უფლება შედიოდეთ ჩემი მოქმედების სისწორისა ან უმართებულების განხილვაში. თქვენ დიდი ხანია რაც დაკარგეთ ეს უფლება.

სხდომის დასრულების წინ თავმჯდომარე მიმართავს საზოგადოებას და ბრალდებულებს თხოვნით იყვნენ მშვიდათ და ნუ ცხარობენ, რადგანაც იმ პროცეს, რომელიც ეხლა სწარმოებს, აქვს დიდი ისტორიული მნიშვნელობა. სხდომა იხურება ორშაბათამდის.

სასამართლოს თავმჯდომარემ მიუთითა პრესის წარმომადგენლებს იმის შესახებ, რომ აუცილებელია უფრო სერიოზულათ მოეპყრონ პროცესსა და ბრალდებულებს.

ჰააგის კონფერენცია

მოსკოვი. 18 ივნისი. ჰააგის კონფერენციის წინასწარი სხდომა მოხდა დახურულ კრებაზე. კონფერენციის შენობაში არავის უშვებდენ, რამაც დიდი აღშფოთება გამოიწვია საფრანგეთის და ინგლისის ჟურნალისტების შორის—„რეჩ პოსპოლიტა“ ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ჰააგის კონფერენცია იკრიბება ისე ნაკლებად მომზადებული, როგორადაც არ ყოფილა ჯერ არც ერთი კონფერენცია. იმ 18 სახელმწიფოებიდან, რომელთაც მიიღეს მოწვევა, პირველ სხდომაზე დაესწრო მხოლოდ ნახევარი.

— ბუქარესტიდან იტყობინებიან, რომ რუმინიის დელეგატმა ჰააგაში დიამანტიმ მიიღო ინსტრუქცია, რომელიც ავალებს წინააღმდეგობა გაუწიოს ბესარაბიის საკითხის განხილვას.

—„ბერლინერ ტაგებლატი“ სთვლის ჰააგის კონფერენციას საფრანგეთის და ინგლისის შეჯიბრებად. თუმცა საფრანგეთმა ჯერჯერობით უარყო, მოთხოვნილება, რათა რუსეთს წვეული ყოფილიყო 11 მაისის მემორანდუმი, მაგრამ იგი მაინც იმედოვნებს, აიძულოს საბჭოთა მთავრობა, რომ ამ უკანასკნელმა დიდ სახელმწიფოთა ძალდატანებით გაატაროს საფრანგეთისათვის სასურველი შინაური რეფორმები, ინგლისი წინააღმდეგია რუსეთის შინაურ საქმეებში ამგვარი ჩარევისა და სცილდება მიაღწიოს რუსეთთან ნამდვილ თანამშრომლობას. გაზეთი ფიქრობს, რომ რუსეთთან დამოკიდებულება წავა სეპარატიულ შეთანხმებათა დადების გზით.

— „დეილი ალგემეინე ცეიტუნგი“ ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ იტალია და ამერიკა არ არიან და ინტერესებული ჰააგაში, სანამ იქ არ იქნებიან რუსები. ამიტომ იტალიელი და ამერიკელი ჟურნალისტები ჩავლიან ჰააგაში მხოლოდ 26 ივნისს.

— სტინესის მისვლამ ჰააგაში გამოიწვია დიდი სენსაცია.

ნაუენი. 17 ივნისი (რადიო). როგორც ლონდონის პოლიტიკური წრეები ფიქრობენ, ჰააგის კონფერენცია არ დამთავრდება უნაყოფოდ, რადგანაც ინგლისს განზრახვა აქვს მსჯელობა გაიღოს ევროპის აღდგენისათვის და არ სურს დაარღვიოს საერთო მშვიდობიანობა. ინგლისის საზოგადოებრივი აზრი მოელის, რომ კონფერენცია განახორციელებს მას, რა დაპირებებიც წარმოსთქვა ლლოიდ-ჯორჯმა გენუაში და მხიშვნელოვანად შეამცირებს რუსეთის ფალებს.

თბილისის თავმჯდომარის არჩევა.

ბორდო. 17 ივნისი (რადიო). ჰააგის კონფერენციის თავმჯდომარეთ ერთხმად აირჩიეს ჰოლანდიის გარეშე საქმეთა მინისტრი ვან კარნებეკი. წინადადება სამი კომისიის არჩევის შესახებ—ვალების, კრედიტებისა და კერძო საკუთრების,—უეჭველად იქნება მიღებული.

„კერძო საკუთრება“.

რომი. 17 ივნისი (რადიო). ჰააგის თათბირზე იტალიის დელეგატმა აცნობა შეიტანა წინადადება ყველა იმ საკითხების გადაწყვეტის შესახებ, რომელიც შეეხება რუსეთს და განსაკუთრებით კი კერძო საკუთრების საკითხს.

ჭითელ რესპუბლიკებში რუსეთი

გადასახადი სახალხო წარმოდგენებზე.

მოსკოვი. 10 ივნისი. იმ მიზნით, რათა ადგილობრივ გადასახადებიდან გადიდებულ იქნას შემოსავალი, სახალხო კომისართა საბჭომ მიიღო დადგენილების პროექტი სახალხო წარმოდგენებზე გადასახადის შესახებ, ამ პროექტის თანახმად წარმოდგენები და სანახაობანი იყოფა 6 ხარისხად განათლების სახალხო კომისარიატის განსაკუთრებული ინსტრუქციით თვითეულ ხარისხზე განსაზღვრულ გადასახადის ჯამის შეწერით. პროექტი გადაეცა სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასრულებელ კომიტეტს დასამტკიცებლად.

ბინებიდან გამოსახლების შესახებ.

მოსკოვი. 10 ივნისი. სახალხო კომისართა საბჭოს 24 აპრილის დადგენილებით გათვალისწინებულია საცხოვრებელ ბინებიდან გამოსახლება სასამართლოს გადაწყვეტილების თანახმად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბინას არ უგლიან და არ იძლევიან სამინაო გადასახადს, რადგანაც გამოირკვა, რომ მხოლოდ ასეთი სამამი არ არის საკმარისი გამოსახლებისათვის, კომუნალურ მეურნეობის სამართველომ გამოიწუშაკა კანონის პროექტი, რომლითაც გამოსახლების შესაძლებლობა შემოღებულია შემდეგ შემთხვევებში: თუ განასაჩივრებს სახელმწიფო წარმოების ადმინისტრაცია იმ შენობიდან გამოსახლების შესახებ, რომელიც სავსებით მის განკარგულებაში და ხარჯებზეა და გათვალისწინებულია მას ტერიტორიაზე. თუ განასაჩივრებს დაწესებულება ან წარმოების ადმინისტრაცია გარეშე პირთა გამოსახლების შესახებ იმ საერთო საცხოვრებელ ბინიდან, რომელიც ამ ორგანიზაციის ხარჯებზეა და ისეთ პირობებზე გამოსახლების შესახებ განსაჩივრებით, რომელთანაც მისი ყოფა ქცევის გამო შეუძლებელია ერთად ცხოვრება.

პროფგანათლების საქმეთა საბჭო.

მოსკოვი 10 ივნისი. პროფესიონალურ განათლების მთავარ სამმართველოსთან მიეწყო უმაღლესი და საშუალო პროფესიონალურ განათლების საბჭო საერთო საორგანიზაციო და სამეცნიერო-მეთოდიური საკითხების გადასაწყვეტად.

ნიჟეგოროდის ბაზრობა.

მოსკოვი. 10 ივნისი. აქვს რა ხმები, რომ მთელი რუსეთისათვის დიდმნიშვნელოვანია კოოპერაციის აქტიური მონაწილეობით ნიჟეგოროდის ბაზრობის გახსნა, ცენტროკავშირი იწვევს საერთაშორისო კოოპერაციის წარმომადგენელთ ბაზრობაში მონაწილეობის მისაღებად. ეს მონაწილეობა უნდა გამოიხატოს წარმომადგენელთა გაგზავნაში და საქონლის ნიმუშების მოწოდებაში. ამ ჟამად ლონდონიდან უკვე მიღებულია პასუხი ცენტრო-კავშირის წარმომადგენელისაგან დასავლეთ ევროპის კოოპერაციის წარმომადგენლებისთვის მოწვევის შეტყობინების შესახებ.

სახოფლო-სამეურნეო იარაღები საზღვარ-გარეთიდან.

მოსკოვი. 10 ივნისი. უკანასკნელი 3 დღის განმავლობაში საზღვარ-გარეთიდან მოვიდა პეტროგრადში 20 ვაგონი სასოფლო მეურნეობის იარაღები.

სამეცნიერო კავშირი საზღვარ გარეთთან.

მოსკოვი. 10 ივნისი. სამეცნიერო აკადემიის დამოკიდებულების განახლება საზღვარ-გარეთთან გაცხოველებით სწარმოებს. მოდის წერილები არა მარტო ევროპიდან და ამერიკიდან, არამედ ინდოეთიდანაც. საზღვარ გარეთიდან. მოდის მრავალი სამეცნიერო გამოცემები.

იამბურგის სახელწოდების შეცვლა.

მოსკოვი. 18 ივნისი. კომინტერნის აღმასრულებელმა კომიტეტმა მიიღო იამბურგის საბჭოსაგან მისალოცი დეპეშა იამბურგის სახელწოდების კინგისეპად შეცვლის გამო, ესტონეთის „დემოკრატიულ მთავრობის“ მიერ ვერაგულად მოკლულ ესტონეთის მუშათა წინამძღოლის ხსოვნის აღსანიშნავად.

საგარეო ვაჭრობის სახ. კომისარიატის რწმუნებულების სრულიად რუსეთის კონფერენცია.

მოსკოვი. 18 ივნისი. 17 ივნისს გაიხსნა საგარეო ვაჭრობის კომისარიატის რწმუნებულთა სრულიად რუსეთის კონფერენცია, უცხოეთის სავაჭრო დაწესებულებათა წარმომად-

გენლების მონაწილეობით. თავიანთ მისალოც სიტყვებში, სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარეს მოადგილე ამხ. რიკოვი, გარეშე საქმეთა კომისარიატის თავმჯდომარის მოადგილე ამხ. ლიტვინოვი და სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თავმჯდომარე ამხ. ბოგდანოვი, ერთსულოვნად აღნიშნავდენ საგარეო ვაჭრობის მონოპოლიის შეურყეველობის და რესპუბლიკის ეკონომიური ფრონტის ძლიერებას. თავის განცხადებაში რიკოვმა აღნიშნა, რომ ყველა ის ხმები, რომელიც გავრცელდა საზღვარგარეთ, საგარეო ვაჭრობის მონოპოლიის ვითომდა მოსალოდნელ მოსპობის და შეზღუდვის შესახებ, სრულიად უსაფუძვლოაო.

ამხ. კალინინის მოგზაურობის გამო.

ხარკოვი. 19 ივნისი. რატომც კორესპონდენტთან საუბრის დროს ამხ. კალინინმა განაცხადა, რომ საბჭოთა რუსეთის გუბერნიების დათვალიერების დროს მას მიიღო ისეთი შთაბეჭდილება, რომ მიმდინარე წელს ყველაზე უფრო მოსავლიანი გუბერნიები იქნებიან კურსკის და ხარკოვის. „საერთოდ მე კვიქოობ, განაცხადა ამხ. კალინინმა—წრეებანდელი მოსავალი წარსწანდელს გადაამეტებს 1 მესამედით და მოგვცემს ჩვენ საშუალებას, თუ სავსებით ვერ წამოვდექით ფეხზე, ყოველ შემთხვევაში ღარი იქნება მწვავე კრიზისი“.

უცხოელ კაპიტალის მოზიდვა.

ნოვოროსისკი. 9 ივნისი. ამერიკული კომიტეტის ადგილობრივმა ორგანიზაციამ, 6 თებერვლიდან დაწყებული 1 ივნისამდე მიიღო ამერიკიდან და გაგზავნა დამშეულ რაიონებში 140 მარშრუტი სურსათი, წონით 4 მილიონ ფუთზე მეტი. ამ ჟამად მოდის სასურსათო ტვირთები სპეციალურად ბავშვთა კვებისათვის ა. ო. ა. ყოველ გემში გარეშე უწევს დახმარებას ყუთებს—ბავშვების რაციონის დამშეულებს, კერძოდ ბავშვთა სახლებს.

„პურის ფაბრიკები“.

მოსკოვი. 10 ივნისი. ცარიცინის გუბერნიის საფაბრიკო-სამკერბხო წარმოებათა 10.000 მუშა-მუშამოსამსახურეების სურსათით უზრუნველყოფისათვის, ცარიცინის გუბერნიის სახ. მეურნეობის საბჭომ გადასწყვიტა დაარსოს საკუთარი „პურის ფაბრიკები“. ამ მიზნით გუბერნიის სახ. მეურნეობის საბჭომ საგუბერნიო მიწ. მოქმედების განყოფილებისაგან აიღო იჯარით 6 საბჭოთა მეურნეობა, სავრცით 20.000 დესეტ. მიწ. ამ მიწაზე საგუბერნიო სახ. მეურნეობის საბჭომ დასთესა 7 ათასი დესეტინა ბორბალი და მოსტნეული. გარდა ამისა მომზადებულია მიწა შვრიასათვის 3.000 დესეტინამდე—და სწარმოებს დამზადება მიწებისა ანეული ნათესისათვის.

კანონების გამოქვეყნება.

მოსკოვი. 10 ივნისი. ფინანსთა სახ. კომისარიატთან არსებულ ეკონომიურ გამოკვლევათა ინსტიტუტში აღძრულია საკითხი ჩვენი ახალი ეკონომიური კანონმდებლობათა გამოქვეყნების შესახებ. უკანასკნელი კანონები იცვლა ისეთის სიჩქარით და ხდება გამოქვეყნება ისეთ სხვადასხვაგვარ გამომცემლობით, რომ შეუძლებელი ხდება თვალყურის დევნება კანონების გამოცემისათვის და კანონმდებლობისათვის. ამიტომ განზრახულია ყველა კანონების გამოქვეყნების გაერთიანება მთავრობის განსაკუთრებულ გამოცემაში ძველი „მთავრობის უწყების“ დაგვარად. ეს საკითხი გადაეცემა განსახილველად ფინანსთა სახ. კომისარიატის კოლეგიას.

გარიცხვა ეკლესიიდან.

მოსკოვი. 11 ივნისი. ეკლესიის საქმეების შესახებ არსებულმა უმაღლეს სამმართველომ გაარჩია საკითხი საზღვარ-გარეთ გაქცეულ მართლმადიდებელ მღვდლებთან და კერძოთ კარლოვიცკის საეკლესიო კრებაზე შონაწილეთადმი დამოკიდებულების შესახებ. დადგინილ იქნა მათთან ყოველგვარ კავშირის გასაწყვეტად გარიცხონ ისინი ეკლესიიდან. გარიცხვის ტექსტი უკვე შემუშავებულია და ამ დღეებში მისი დამტკიცებისათანავე გამოქვეყნებულ იქნება.

უცხოელ კაპიტალის მოზიდვა.

მოსკოვი. 11 ივნისი. ბერლინის ერთ-ერთ მსხვილმა ტეხნიკურმა ფირმამ წინადადება მისცა კომუნალურ მეურნეობის მთავარ სამმართველოს კომუნალურ წარმოებათათვის აუცილებელ ტეხნიკურ იარაღებისა და ხელსაწყოების მოწოდების შესახებ. ფირმა მზად არის გაუხსნას კრედიტი 5 მილიონი მარკაბდის და უფრო დიდიც 20 მილიონამდის, იმ შემთხვევაში თუ გახდიან მის მონაწილეთ ასაღორძინებელი კომუნალური წარმოებათა მოგებისა.

მეცნიერების დროებითი კომიტეტი.

მოსკოვი. 11 ივნისი. სახალხო კომისართა მცირე საბჭომ დაადგინა დაარსოს რიკოვის თავმჯდომარეობით მეცნიერების დროებითი კომიტეტი სამეცნიერო დაწესებულებათა სამეცნიერო და მატერიალურ საჭიროებათა გამოსარკვევად და მათ მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებელ ზომების მისაღებათ.

ღვინის წარმოების კრიზისი.

მოსკოვი. 11 ივნისი. ღვინის სამართველოს პრეზიდიუმმა მოხსენება წარუდგინა შრომისა და თავდაცვის საბჭოს, იმ დიდი კრიზისის შესახებ, რომელსაც განიცდის რესპუბლიკის მევენახეობა და მეღვინეობა. მოხსენებაში ნათქვამია, რომ მევენახეობის ადგილის სივრცის შემცირების გარდა, მეღვინეობა დღეს საოცრად მძიმე პირობებშია ჩავარდნილი, რადგანაც არ არის სპეციალური საკანონმდებლო დამუშავებული ნორმები, რომელნიც აწესრიგებდენ მრეწველობის ამ დარგს. ამის გამო შრომისა და თავდაცვის საბჭომ წინადადება მისცა სახელმწიფო გეგმის კომიტეტს, საჭიროთ დაიმუშავოს ის ღონისძიებანი, რომელიც შეძლებს სახელმწიფო მეეინახეობისა და მეღვინეობის არსებითად გაუმჯობესებას და აგრეთვე გაარჩიოს საკითხი სათანადო საკანონმდებლო ნორმების კოდიფიკაციის შესახებ და კერძოდ საკითხი ერთი ორგანოს შექმნისა, რომელიც ბრძოლას გაუწევს ღვინის ფალსიფიკაციას, რომელმაც ამ ბოლო ხანებში საოცარი ხასიათი მიიღო.

მეცნიერთა სახლი.

მოსკოვი. 11 ივნისი. მეცნიერების ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების ცენტრალურ კომისიამ დაადგინა გახსნას მოსკოვში მეცნიერთა სახლი ივნისის 15 და 20 შუა. ამ მიზნისათვის გადაცემულია ცალკე სახლი ოსტოჟენკაზე. ამ ჟამად მთავრდება მისი მოწყობა შეკეთება.

მურმანსკის ნავთსადგური.

მოსკოვი. 11 ივნისი. ბალტიის საზღვაო ტრანსპორტის კომისიამ დაათვალიერა მურმანსკის ნავთსადგური და მიიჩნია, რომ ნავთსადგურის მდგომარეობა ძალიან სახიფათოა. ნავთსადგურში შემჩნეულია საოცარი ნაკლებობა საარსებო საგნებისა, სრულებით არ არის ქონი, რომელიც ეზომ საჭიროა პივოიარულ ქვეყნებში, არ არის აგრეთვე სათანადო ტანთსაცმელი და ფეხსაცმელი.

რედაქციისაგან: 19 ივნისს მოსკოვიდან რადიო დეპეშები არ მოსულა.

რუსეთ-სპარსეთის კონფერენცია.

მოსკოვი. 18 ივნისი (რადიო). 16 ივნისს გარეშე საქმეთა კომისარიატში დაიწყო სხდომები რუსეთ-სპარსეთის კონფერენციისა, რომელშაც უნდა შეიმუშაოს სავაჭრო ხელშეკრულების პირობები. კონფერენციის გახსნისას შესავალი სიტყვები წარმოსთქვეს ამხ. კარახანმა და სპარსეთის დელეგაციის თავმჯდომარემ.

პურის ხესხი.

მოსკოვი. 18 ივნისი (რადიო). **16 ივნისისათვის პურის ხესხზე ხელის მოწერა გამოიხატებოდა 7.350.000 ფუთში, ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა გარდა ამისა გადასდო თავისთვის—2.000.000 ფუთი. ხესხი თითქმის სავსებით არის განაწილებული.**

დახმარება დამშეულთ.

მოსკოვი. 18 ივნისი (რადიო). სამარშში მოვიდა სასურსათო მარშრუტი 28 ვაგონით, რომელიც დატვირთული იყო პურით. რამოდენიმე მილიონ დამშეულ მუშებისა, მოსამსახურეებისა და გლეხობის სახელით საგუბერნიო აღმასკომი ღრმა მადლობას უცხადებს ხელისუფლებას სასურსათო საქმეში.

მთიულეთის რესპუბლიკა.

ვლადიკავკაზი. 16 ივნისი. ანეული ქერის მოსავალი მთიულეთის რესპუბლიკაში წელს კარგია; ქერი აქვს დიდი თავთავები და მსხვილი მარცვლები, რესპუბლიკის ჩრდილოეთ რაიონებში უკვე დაიწყეს ნაწილობრივად ანეული ქერის აღება.

მთიულეთის ს. ს. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭომ დაადგინა გადასცეს პროფორგანიზაციებს გროზნოში და ვლადიკავკაზში არსებული ყველა შრომის სახლები.

სოფელ დარგავში, ვლადიკავკაზის ოლქის, მოქალაქეთა საზოგადო კრებაზე მოხდა მცხოვრებლებისათვის მავნე ელემენტების გაცემა. გაცვეულია 8 კაცი. დარგოველები აწარმოებენ ამ უკანასკნელ დროს აქტიურ ბრძოლას ბანდიტიზმთან. ამ ბრძოლის შედეგად მცარცველობა თითქმის შესწყდა.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

გერმანია.

არ ცხრებიან.

ბორდო. 17 ივნისი (რადიო). გერმანიის პრესის ცნობით 24 ივნისისათვის გერმანიაში მოელიან მონარქისტების ფართო მანიფესტაციებს.

გერმანია და ერთა ლიგა.

ნაუენი. 17 ივნისი (რადიო). ერთა ლიგის ინგლისური სექციის პარლამენტარულმა კომიტეტმა, რიცხვით 40-მა, შეიტანა რეზოლუცია ევროპის მშვიდობიანობისათვის გერმანიის ერთა ლიგაში მიღების აუცილებლობის შესახებ.

ზემო-სილეზიაში.

ნაუენი. 17 ივნისი (რადიო). ზემო-სილეზიის საერთაშორისო კომისიასა და ზემო-სილეზიის გერმანულ-პოლონურ კომისიის შორის მოხდა შეთანხმება ოპპელნის ევაკუაციის დეტალების შესახებ. საერთო ევაკუაციას მოკავშირენი მოახდენენ 24 დღის შემდეგ. ყველა გერმანულ შენობებზე გამოკიდებული იქნება დროშები ნიშნად გლოვისა, გერმანელების მიერ ამ მხარის დატოვების გამო.

ნებაყოფლობითი პლებისციტი.

ნაუენი. 17 ივნისი (რადიო). ზემო-სილეზიის ერთმა ნაწილმა, რომელიც გადადის ჩეხო სლოვაკიის ხელში - მოაწყო ნებაყოფლობითი პლებისციტი, რომ დაენახვებინა მთელი ქვეყნისათვის თავის გერმანიისაკენ ლტოლვა. პლებისციტმა გერმანიის სასარგებლოდ მისცა თითქმის ერთსულოვანი ვოტუმი, ჩეხო სლოვაკიის მომხრე აღმოჩნდა მხოლოდ 1 პროც. პლებისციტში მონაწილეობა.

საფრანგეთი.

„თავისუფალ“ ხაფრანგეთში.

ნაუენი. 17 ივნისი (რადიო). საფრანგეთის მთავრობა ამზადებს კანონპროექტს, რომლის ძალითაც სახელმწიფო მოსამსახურეებს ეკრძალებათ მიიღონ მონაწილეობა პოლიტიკურ პროპაგანდაში და წამოაყენონ თავისი კანდიდატურა არჩევნებში, მანამდის, სანამ სამსახურს არ დაანებებენ თავს.

პუანკარეხათვის ნდობის გამოცხადება.

ნაუენი. 17 ივნისი. დეპუტატთა პალატამ გამოუცხადა პუანკარეს ნდობა ხმის უმრავლესობით 313 ხმით წინააღმდეგ 234 ხმისა სამხედრო სამსახურის 18 თვით განსაზღვრის საკითხის გამო.

იტალია.

სოციალისტების თანამშრომლობა მთავრობასთან.

ბორდო. 17 ივნისი. იტალიის სოციალისტების უმრავლესობის გადაწყვეტილება მთავრობასთან თანამშრომლობის შესახებ იწვევს საპარლამენტო წრეებში მღელვარებას. მთავრობას ნაციონალისტები, ფაშისტები და ლიბერალები წინააღმდეგი არიან ამ თანამშრომლობისა. ხოლო სახალხო პარტია (პოპულისტები), და ნეიტრალიტეტი, ჯიოლიტის მიმდევრობა გარდა კეთილგანწყობილნი არიან ამ შეთანხმებისადმი.

დემონსტრაცია გერმანიაში.

მოსკოვი. 18 ივნისი. აღმოსავლეთ პრუსიაში, ცერე (გაუგებარია). მოხდა მონარქიული მანიფესტაცია... კომუნისტები სცდილობდენ ამ დემონსტრაციის ჩაშლას. მოხდა შეიარაღებული შეტაკება.

— ბავარიის ყოფ. პრემიერმა მიუნხენში წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშაც ის იცავდა მონარქიზმის პრინციპებს. ნაციონალისტური პრესა მიესალმა ამ სიტყვას.

— კენისბერგის მუშათა ორგანიზაციები. უმრავლესობის სოციალისტების გამოკვეთით მოუწოდებენ მუშებს საპროტესტო დემონსტრაციისაკენ, შეიარაღებულ შეტაკებათა წინააღმდეგ, რომელიც მოხდა კანისბერგში გინდენბურგის ყოფნის დროს.

სამხედრო კონვენცია საფრანგეთ-რუმინიას შორის.

მოსკოვი. 18 ივნისი. ბუქარე ტული გაზეთი „ადევერული“ იტყობინება, რომ საფრანგეთ და რუმინიის შორის დადებულია სამხედრო კონვენცია. საფრანგეთის მთავრობა დასთანხმდა გაგზავნოს რუმინიაში სამხედრო მასალები.

შანცერის განცხადება

ბორდო. 17 ივნისი. გამოვიდა რა სენატში იტალიის საგარეო პოლიტიკის საკითხის შესახებ, შანცერმა განაცხადა, რომ იტალიას არ აქვს არავითარი იმპერიალისტური ზრახვები და უნდა მხოლოდ და მხოლოდ შრომის ნაყოფიერების განვითარება. ამიტომ არის, რომ იტალია მიისწრაფვის მშვიდობიანობისაკენ. შანცერი ფიქრობს, რომ მშვიდობიანობის განმტკიცებისათვის, აუცილებელია რუსეთის საერთო ევროპიულ ცხოვრებისაკენ დაბრუნება.

იტალია-რუსეთის ხელშეკრულები სათვის.

რომი. 17 ივნისი. საბჭოთა მთავრობის მიერ იტალიასთან გენუაში დადებულ ხელშეკრულების რატიფიკაციის შესახებ მიღებულ ცნობების გამო, დამატებით იუ ყებიან, რომ სრულიად რუსეთის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა არ სცნო შესაძლებლად იმ ხელშეკრულებათა რატიფიკაცია, რომელიც დადებული იყო მთავრობის მოწონების ან თანხმობის გარეშე.

იტალია და საფრანგეთი.

რომი. 17 ივნისი. იტალიის ელჩმა პარიზში გადასცა საფრანგეთის მთავრობას იტალიის საპასუხო ნოტა საფრანგეთის მემორანდუმზე. ამ პასუხში იტალიის მთავრობა მხოლოდ აცნობებს საფრანგეთის მთავრობას რომ იგი გაეცნო საფრანგეთის თვალსაზრისს.

იტალია და ალბანეთი.

რომი. 17 ივნისი. რომიდან იტყობინებიან, ალბანეთში მომხდარ ანტი-იტალიურ უწესოებათა შესახებ, განსაკუთრებით დურაცოში და სკუტარიში, სადაც ვანდარმერიამ დაატუსაღა იტალიის ელჩის თარჯიმანი. შანცერმა მიმართა ალბანეთის მთავრობას, რომ მან ახსნა პონიკოვსკის გადადგომა იმ გარემოებით, რომ უკანასკნელის კაბინეთი ვერ სარგებლობდა საზოგადოებაში სათანადო ავტორიტეტით. ამავე დროს პოლონეთი სდგას არჩევნების წინაშე, რომლებიც მით უფრო საშიშია სახელმწიფოსათვის, რომ ისინი ტარდებიან სათანადოთ გამომუშავებულ საზოგადოებრივი აზრის ფონზე საერთაშორისო პოლიტიკის სფეროში.

გავრცელებული ხმები, რომ პილსუდსკი მოითხოვდა სამხედრო კრედიტს და არმიის მობილიზაციას, უკანასკნელმა კატეგორიულად უარჰყო.

იტალია იარაღით ხელში.

რომი. 5 ივნისი. 25 მაისს ფაშისტების მიერ მოწყობილ შეტაკების გამო მუშებთან, იტალიის პალატაში სწარმოებდა ცხარე კამათი. ბომბაჩიმ განაცხადა, სანამ ფაშისტები ძალადობას ადგანან მუშები იძულებული იქნებიან ძალას ძალა დაუპირდაპირონ და სამოქალაქო ომი უფრო გაჭვივდება. ბომბაჩიმ აღნიშნა, რომ მაშინ, როდესაც ფაშისტებს საშუალება აქვთ დაუსჯელათ შეიარაღდნენ, სცემონ და ამოსწყვიტონ მუშები, მაშინ როდესაც მთავრობა სდუმს და უმეტეს შემთხვევაში მხარს უჭერს ფაშისტების ექსცესებს, მუშებს სხვა მფარველობა არა აქვთ, გარდა იარაღით ხელში თავისი საკუთარი ძალით თავდაცვისა.

ინგლის საფრანგეთის ხელშეკრულება.

ლონდონი. 8 ივნისი. პარიზში გრძელდება საკითხის განხილვა ინგლის-საფრანგეთის ხელშეკრულების შესახებ.

ლონდონის პრესაში გამოქვეყნებულია შემდეგი ნახევრად—ოფიციალური ცნობები:

„დიდი ბრიტანეთი არავითარ ინიციატივას არ იღებდა ინგლის-საფრანგეთის ხელშეკრულების შესახებ მოლაპარაკების განახლების მიზნით, ცხადია ასეთი ხელშეკრულების დადება იქნება ლოღიკური შედეგი ინგლის-საფრანგეთის შორის ჯერ კიდევ ზოგიერთ გამოურკვეველ საკითხების გადაჭრისა“.

დიპლომატიური კორესპონდენტი „დეილი გერალდი“-ს ამ საკითხში გულისხმობს რუსეთის და ახლო აღმოსავლეთის გარდა, კიდევ ახლად წარმოშობილ საკითხებს ტანჟერის შესახებ.

მონარქიული ტენდენციები გერმანიაში.

კოხკოვი. 18 ივნისი. ბერლინის სოციალისტური პრესა იძლევა ცნობებს გერმანიაში მონარქიულ გადატრიალების ორგანიზაციის ცდის შესახებ.

„ფრეიხაიტი“ იუწყება: უკვე შედგენილია შავი რაზმები. ჩვენ ვიმყოფებით „ბართლომეს ღამის“ წინაშე. ხიფათი აუცილებელია.

უმრავლესობის სოციალისტების ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინა მოაწყოს 28 ივნისისათვის საპროტესტო კონტრ-მანიფესტაცია მოსალოდნელ ნაციონალისტურ და სამხედრო დემონსტრაციის წინააღმდეგ.

მანიფესტაცია მიუნხენში.

მოსკოვი: 18 ივნისი. მიუნხენში რამდენიმე ათასმა მანიფესტანტმა მოაწყეს მსვლელობა კავშირთა შორისო მისიის მთავარი ბინის წინ. ისმოდა ხმები: ჩვენ მოვითხოვთ ომს და რევანშს, ძირს ბერლინის ჭიდების მთავრობა.

კომუნისტების გამარჯვება.

მოსკოვი. 18 ივნისი „როტე ფანე“ იტყობინება ჰაალეში მშრომელთა საბჭოს არჩევნებში კომუნისტების შესახებ.

ორიენტ-ავსტრალია

მოსკოვი. 18 ივნისი. 15 ივნისს ჩიტადან იტყობინებიან: იაპონიის კაბინეთის სათავეში ჩადგა ადმირალი კატო. ახლად შემდგარ კაბინეთის ერთ-ერთმა წევრმა განუცხადა ჟურნალისტებს: საჭიროა გადაწყვეტა ჩიხში მოქცეულ ცმბირის საკითხისა და იაპონიის ჯარების ევაკუაცია მოახდენს სასურველ შთაბეჭდილებას დიპლომატიურ წრეებში. საეჭვოდ იცის არმიის შესანახად გაწეულ ხარჯების შემცირება გაადვილებს იაპონიის მეურნეობას.“

— გაზეთი, ნიუ-იორკ „ტაიმსი“ მოითხოვს იაპონიის ჯარების ევაკუაციას და სწერს: „ცმბირის საკითხში ყველაზე უფრო მკაფიოდ გამოაშკარავდა ვაშინგტონის კონფერენციის გაკოტრება. ამერიკის მთავრობას სურს, რომ იაპონელებმა დასტოვონ ცმბირი.

— ტოკიოში მოხდა მრავალ რიცხოვანი საპროტესტო მიტინგი შემდგარ ბიუროკრატიულ კაბინეთის წინააღმდეგ, რომლის სათავეში სდგას კატო.

მიტინგზე მიღებული რეზოლიუცია მოითხოვს კაბინეთის შედგენას, ოპოზიციონურ პარტიების წარმომადგენლებისაგან. პრესა აღნიშნავს, რომ უცხო სახელმწიფოები შეხედავენ ახალ კაბინეთს, როგორც სამხედრო ჯგუფების ნების აღმასრულებელს.

— ბძანება ვლადივოსტოკის ტახტასათვის მერკულოვების დ სემიონოვცებისა ერთის მხრივ და კაპელევცების შორის მეორეს მხრივ გრძელდება.

პოლონეთის კაბინეთის კრიზისი.

მოსკოვი. ვარშავის თეთრგვარდიელთა გაზეთი „ორშაბათი“ სწერს: „დროა მთავრობის კრიზისის გათავდეს რადგან მთავრობის უყოლობა უფრო საბიფათოა ვინემ თვით სემიმის მართვა გამგეობა. დროა დამყარდეს ჰარმონია, რომელიც აქამდე არ სუფევდა „სახელმწიფოს მეუფეროსების“ და სეიმის შორის.

საფრანგეთის განმარტოება.

მოსკოვი. 18 ივნისი. პარიზიდან იტყობინებიან, რომ დღითი დღე იზრდება უკმაყოფილება პუანკარეს პოლიტიკით, რომელიც ამწვავებს საფრანგეთის და უცხო სახელმწიფოების ურთიერთობას.

ეკონომიური ურთიერთობა ავსტრია-სა და რუხეთის შორის

მოსკოვი. 18 ივნისი. ავსტრიის სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის წინამძღოლმა, ყოფილმა რეიხს კანცლერმა რენერმა, რომელიც ამ ჟამად უდგია სათავეში ავსტრიის კოოპერატივებს, ინახულა საბჭოთა რუსეთის წარმომადგენელი ვენაში და მასთან ხანგრძლივი საუბრის დროს გამოარკვია მთელი რიგი ღონისძიებათა რუსეთ-ავსტრიის შორის ეკონომიურ ურთიერთობის განსავითარებლად.

ამერ-კავკასიის ფედერაციაში საქართველო

ბანდიტიზმი ახალციხის მაზრაში. ახალციხიდან იტყობინებიან: ბანდიტები ხელახლა ავიწროებენ მაზრას, განსაკუთრებით განაპირა კუთხეებს. ცოტა ხნის წინად ერთი ყაჩაღთა ბრბო, 35 შეიარაღებული ცხენოსანი ყაჩაღები თავს დაესხა სოფ. ერკოთს და გარეკა 60 მდე მსვილფეხა საქონელი. ამავე დროს საქონლის გასატაცებლად იყო ცდა აგრეთვე სხვა სოფლებშიაც. გამოირკვა, რომ ეს ბრბო შესდგება 200—300 ცხენოსან ყაჩაღთაგან, რომელიც პატარ-პატარა რაზმებად თავს ესხმიან ერთდა იმავე დროს სხვადასხვა პუნქტებში და იტაცებენ მსხვილ ფეხა საქონელს. საზღვარის სიახლოვის გამო ეს ბანდები ჯერ-ჯერობით დაუსჯელად მუშაობენ. მცხოვრებლებმა გარეკეს საქონელი საბალახოებიდან და დამწყვდიეს სოფლად ფარეხებში. სამაზრო აღმასკომის ენერგიულ ზომებით და სანაპირო ძალების დახმარებით დაცულია რაიონი და მიღებულია ზომები გარეკილ საქონლის დაბრუნებისათვის. მცხოვრებლები თვითშეიარაღებულია, მოეწყო სადარაჯოები და არის იმედი ამ თავდასხმათა ლიკვიდაციისა, რომელსაც ესრეთ დიდი ზიანი მოაქვს გლეხკაცის მეურნეობისათვის.

პროფესიონ. კავშირების კრება. 8 ივნისს ახალციხეში მოხდა პროფკავშირების კრება. დღის წესრიგში იდგა საკითხები: მთლიან მუშათა ფრონტის და გენუის კონფერენციის შესახებ. ორივე მოხსენებამ ვამოიწვია გაცხოველებული კამათი.

ესერების გახამართლებისათვის. მოსკოვში ესერების პროცესის დაწყების დღეს, ახალციხეში შესდგა დიდი მიტინგი, რომელმაც გამოიტანა რეზოლიუცია. ეს რეზოლიუცია მოითხოვს საბჭოთა ხელისუფლებისაგან უსასტიკეს განაჩენს ესერების პარტიისადმი. ამ რეზოლიუციისათვის ხმის მიცემის დროს თავი შეიკავა ერთმა დამსწრეთაგანმა, რომელიც აღმოჩნდა რუსეთის სოც. დემოკრატიული პარტიის წევრი თავშეკავებულმა განაცხადა თავისი მოტივები და მიიღო ღირსეული პასუხი თავმჯდომარესაგან, რომელსაც მხურვალედ უჭერდა მხარს მთელი ყრილობა.

გლეხების დახმარება დამშეულებს. ახალციხიდან იტყობინებიან: ენერგიულად ჩატარებულმა თესვის კამპანიამ მოგვცა 100 პროც. დათესილ მიწებისა, გლეხები ართმევდენ ბავშვებს უკანასკნელ პურის მარავს, რათა დაეთესათ ყველა მიწები, მაგრამ ამან გამოიწვია თითქმის ყველგან შიმშილობა. პურის მარაგი გათავდა, ახალ მოსავლამდე ჯერ კიდევ 20 დღეა და ზოგიერთ ღარიბ კუთხეებში 20—30 დღეა, რაც მცხოვრებნი იკვებებიან ბალახით, მცენარეულობის ფესვებით და სხვა სურროგატებით. სამაზრო დამშეულთა დახმარე კომიტეტმა, ჯინაიდან არ ქონდა დამშეულთა დახმარებისათვის საკუთარი რესურსები, პარტიულ ძალების დახმარებით მოაწყო გლეხების თვითდახმარების კამპანია. ამ თვითდახმარების პირველი ნაყოფი უკვე სჩანს აწყურის რაიონში.

აჭარა.

კულტურულ ადგილების იჯარით გაცემა. მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი შეუდგა ბათომის განაპირა კულტურულ ადგილების იჯარით გაცემას, რომელიც მას ჰქონდა აღრიცხვაზე აღებული. ახლო მომავლში ადგილობრივით გაემგზავრება სპეციალური კომისია ამ ადგილების მოიჯარადრეებთან პირობების დასადებათ. **საიჯარო ხელშეკრულების პროექტი გადაეცა დასამტკიცებლათ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას.**

ადგილობრივით გასაგზავნ კომისიათვის მუშავდება **ინსტრუქციები. იჯარით გაცემას სამოლოთ დამტკიცებას მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის კოლეგია.**

ჩაქვის ტყეები. აჭარის სამიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის კოლეგიამ გამოაშკარავა ფაქტები, ჩაქვის ტყეების თავის ნებით გაჩეხისა, რომელსაც ჩადის ადგილობრივ ფუხარა ხალხის კომიტეტები.

გადასწყვიტეს გაურკვიონ ფუხარა ხალხის კომიტეტის წევრებს, რომ ტყეების თვითნებური გაჩეხა სახელმწიფოს მოუტანს ზარალს და მისცენ წინადადება ჩაქვის სახელმწიფო მამულების გამგის დაუკითხავათ არ აწარმოვონ შემდეგი გაჩეხა.

მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატის სატყეო განყოფილების გამგეს მიენდო გაემგზავროს ჩაქვის სამეურნეო განყოფილების დასათვალიერებლათ, გაეცნოს ადგილობრივ ჩაქვის ტყეების დაცვის და ექსპლოატაციის მდგომარეობას და წარუდგინოს კოლეგიას თავისი მოსაზრებები ამ საკითხის შესახებ.

კოლექტიური ხელშეკრულებანი შრომის სახალხო კომისარიატმა დაამტკიცა შემდეგი კოლექტიური ხელშეკრულებანი, რომლებიც დასდეს მუშებმა სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებებში: „მაის „ის ქარხნის მუშებმა მოიჯარადრე ლანდერთან, 2 საბჭოთა ქარხანასთან, მბეჭდავებმა ბათომის სახელმწიფო გამომცემლობასთან, საექიმო სასანიტარო მუშაკთა კავშირის წევრებმა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის წამლეულობის განყოფილებასთან, მბეჭდავებმა პოლიგრაფიულ განყოფილებასთან, 1 და 2 სადგურების მოსამსახურეებმა კომუნალურ მეურნეობის განყოფილებასთან, ჩაქვის ტყეების თავის ნებით გაჩეხის კავშირის მოსამ აწარმოებს ტყეების, წისქვილების, ლიმონათის ქარხნების, ერბოს სახელოსნოების, საკანდიტროების და შინა მრეწველობის სახელოსნოების მეპატრონეებთან.

აჭარის წყალი. აჭარის წყალი გაასაბუთებამდე წარმოადგენდა ერთ თემს, რომელსაც სათავეში ედგა 3 მამასახლისი და 33 „მუხტარები“. ეხლა თემს ეწოდა მაზრა, სადაც მსახურობენ 33 „მუხტარები“, სასოფლო ფუხარა ხალხის კომიტეტების 81 წევრი, 15 თემის აღმასკომის წევრები, მიწის ფუხარა კომიტეტის 9 წევრი, და 3 უფროსი მილიციონერი.

თემში სამაზრო აღმასკომი შესდგება 5 წევრისაგან, სამაზრო ფუხარა კომიტეტი 3 წევრისაგან, აჭარის მილიციის უფროსი, სახალხო სასმართლო, გარნიზონის უფროსი, ოფიცრები და საგანგებო საგუშაგო. მცხოვრებლები წარმოადგენენ 4,773 სულს ესე იგი 700 კომლს, რომელსაც განაგებს 163 უფროსი პირები.

აჭარის-წყალის მაზრაში ფუხარა ხალხის კომიტეტების ხელახლი არჩევნები ნაყოფიერად ჩატარდა.

არჩეულია 27 კომიტეტი, 3 თემის და 1 სამაზრო თემის და სამაზრო კომიტეტებში პასუხის მგებელ მდივნებათ არჩეულია კომპარტიის წევრები. ამ დღეებში გაიხსნა წიგნთსაცავ სამკითხველო და შეუდგნენ დაწყებულ თეატრის აშენებას. პარტიული მუშაობა შედარებით სწარმოებს სუსტათ.

ბათომში.

ქალაქის საბჭოში. ბათომის ქალაქის საბჭოს პლენუმმა მოისმინა, რა მოხსენება აშხ. ეშბასი, ესერების გასამართლების შესახებ, ვამოიტანა რეზოლიუცია, რომელშიაც დაჟინებით მოითხოვს, პროლეტარიატის მოსისხლე მტრების ესერების წინააღმდეგ სასტიკი სასჯელის მიღების; დამცველები და ბრალდებულები უნდა ისხდნენ ერთ ბრალდებულთა სკამზე, მსოფლიო პროლეტარიატის სასამართლოს წინაშე.

აჭარის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თავმჯდომარემ, რომელსაც ეჭირა ეს თანამდებობა 2 თვის განმავლობაში, გააკეთა მოხსენება იმ უნუგეშო სურათის შესახებ, რომელსაც წარმოადგენდა სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო. საანგარიშო წიგნები იყო მიტოვებული უყურადღებოთ და ანგარიში არ სწარმოებდა სისწორით. ნავარაუდევი იყო 1922 წლისათვის წმინდა შემოსავალი 900.000 მანეთი და ეს იმ დროს, როდესაც დიდძალი ვალი ემართა საბჭოს საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსი, ნავთის პროდუქტებისათვის აღებული, და აგრეთვე იმგვარი სისტემის არსებობის დროს, როდესაც მოსამსახურეთათვის ანგარიშის გასწორება ხდებოდა გაცემულ წარმოებათა შემოსულ იჯარის ანგარიშში. საჭირო იყო შეცვლილიყო ზოგიერთ განყოფილებათა კონსტრუქცია და დანიშნულიყო საგანგებო სარევიზიო კომისია, რომელმაც აღმოაჩინა მრავალი დეფექტები და ბოროტ მოქმედებანი. დამნაშავენი პასუხისგებაში არიან მიცემულნი რევტრიბუნალის წინაშე. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ხელშია ექსპლოატაცია შემდეგი ქარხნებისა: პირველი საბჭოთა ქარხანა (ცინკის წარმ.) ამზადებს ვედროებს, ჭურჭელს და სხვ. ეწყობა წარმოება მოკლე კრამიტისა, საერთოდ წარმოება ვითარდება, ქარხანა თავის ხარჯებს თვითვე ფარავს. 2-ე საბჭოთა ქარხანა (თუჯის ჩამომსხ.), ყოფილი კალანანისა მთელ ამიერკავკასიაში პირველი ქარხანაა თვისი მოწყობილებათა ღირებულების მხრივ. საქმის ცუდად დაყენების გამო არ იძლევა მოსალოდნელ შემოსავალს. მე 3 საბჭოთა ქარხანა ყოფ პიტოევისა—მექანიკური, აწარმოებს ავტომობილების რემონტს და ნაწილების აწყობას. რემონტს უშვებიან სატრანსპორტო და საზიდ საშუალებათა, შემოსავალი მთლიანად ხმარდება მუშათა ხელფასს. არსტენკოს ყოფ. ქარხანა: თანდათან ეწყობა ხე ტყის მასალათა დახერხვა, შეძენილია მასალა—ნიგზის ხეები. სწარმოებს ფანერების დაჭრა, არის უკვე აღრიცხული დამზადებული 100 ფურცელი ფანერი. ჭიმური ქარხანა ყოფ. ბერგმანისა და კარპოვისკისა, დახურულია, ვინაიდან გაზრის პირობების გამო ახალს არაფერს აწარმოებდა და მთელი შტატი ინახებოდა წინანდელ დამზადებულ ფაბრიკატების გაყიდვის ხარჯზე. პოლიგრაფიული განყოფილება, რომელიც შეიცავს ყველ

თავისი მაღაზია, მუშაობა მთლად ეხლა ეწყობა. ტყავეულობის სექცია იღებს შემოსავალს ტყავეულობის ქარხნებიდან, რომელიც გაცემულია იჯარით, აქვს საკუთარი სახელოსნო, რომელიც იძლევა შემოსავალს. თამბაქოს სექცია: თამბაქ"ის ქარხნების წარმოება არ არის დიდი; განზრახულია ქარხნების გაერთიანება. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს მიერ გაცემულია იჯარით შემდეგი წარმოებანი: 2 ტყავეულების ქარხანა, ყოფ. ივანიანცისა და ფირცხალავა და შარამენიძისა, რომელიც იძლევა ნაწარმოების 20 პროც. ს წარმოებას მინიმუმი ცალკეა აღნიშნული. ბიდონის ქარხანა, ყოფ. „მარსი" იძლევა 1 ნაპ. პიასტრას, თვითეულ დამზადებელ ბიდონისათვის, მინიმუმი აღნიშნულია 800 ბიდონამდე დღე და ღამეში. ბიდონის ქარხანა ყოფ. „ბალტიკ"-სი, იმავე პირობებში 1,100 ბიდონი მინიმუმით. მესამე საბჭოთა ქარხანა ბენდუქიძისა და დადეშიძისა იგივე პირობებშია—400 ბიდონით. ორი ყინულის ქარხანა 4,200 მანეთად ოქროთი წელიწადში და 25 კაპ. ოქროთ. ფუთ ყინულზე. მინიმალური დამზადება წლიურად 30,000 ფუთია. ზოჭკების ქარხანა, ყოფ. გაი, 400 ლირათ თვეში, გარდა ამისა ყოველ დამზადებულ ბოჭკაში ნახ. ლირა და 12 პროც. ნატურით ქარხანაში ხეტყის მასალის დახერხვისათვის.

ბათუმის ნავთსადგურში 7 ივნისს კონსტანტინეპოლიდან მოვიდა იტალიის ფლაგით გემი „სპარსეთი" 50.000 ფუთი სხვა და სხვა ტვირთით და გემი „სარდინია" 599 ფ. სხვა და სხვა საქონლით. ფოთიდან, რიზედან, ტრაპიზონიდან და სურმედან მოვიდა ოსმალეთის ფლაგით 6 ფილიუგა უმნიშვნელო ტვირთით და კატერი „პორთრი" საბჭოთა საქართველოს ფლაგით.

8 ივნისს მოვიდა: კონსტანტინოპოლიდან იხგლისის ფლაგით გემი „გარეველ პარკი" დატვირთული 56.650 ფუთი სხვა და სხვა საქონლით, სოხუმიდან გემი „ბონი მარი", უტვირთოთ, იაპონიის ფლაგით; ოდესიდან „იგნატი სერგეევი" დატვირთული 1759 ფუთი სხვა და სხვა საქონლით და 250 მგზავრით; ქერჩიდან, სოხუმიდან და რიზედან 4 იალქნიანი—მატორიანი ნავი 50 მგზავრით უტვირთოდ... გავიდენ ზღვაში: 7 ივნისს კონსტანტინოპოლში გემი „ჯორჯა" იტალიის ფლაგით 50 ტონი ტვირთით და 50 მგზავრით, ნოვოროსისკში საბჭოთა რუსეთის ფლაგით „ინტერნაციონალი" უტვირთოთ. 8 ივნისს--კონსტანტინოპოლში გემი „სარდინია" იტალიის ფლაგით უტვირთოთ; ტრაპიზონ-ზუნგულდაკში, ნოვოროსისკში, ანაკლიაში და ფოთში 9 იალქნიან-მოტორიანი ნავი, 2 მგზავრით და 1865 ფუთი სხვა და სხვა საქონლით.

„ობლავების" შედეგი: ქალაქში მომხდარ მთელ რიგ „ობლავების", შემდეგ, რომელიც მოაწყო სისხლის სამართლის ძიებამ, ჩ აგრეთვე შეპყრობათა და რესპუბლიკის საზღვრებიდან არა კეთილ საიმედო ელემენტებისა და შემჩნეულ ქურდ რეციდივისტების გადასახლების შემდეგ უკანასკნელ ორი კვირის განმავლობაში ბათუმში შეჩნეულია ერთბაშად დაკლება ქურდობის შემთხვევებისა. ამ ხნის განმავლობაში სისხლის სამართლის ძიების მიერ ჩაწერილია სულ 3 ბოროტმოქმედება.

გემი „აჭარისტანი". დაკავებულ გემს „თავრიზს" რომელიც აქამდე დადიოდა სპარსული ფლაგით და გადაეცა რ. კ. ფ. ს. რ. უწოდეს „აჭარისტანი". შავი ზღვის ოლქის ბათუმის საზღვაო სააგენტოს უფროსისადმი გადაცემის აქტის დროს „თავრიზიდან" სპარსეთის მდივნის მიერ ჩამოხსნილ იქნა სპარსული ფლაგი. ამ რიგად „პოლონიის" სკვესტრის შემდეგ საბჭოთა სავაჭრო ფლოტი გადიდებულ იქნა ერთი ერთეულით, 35000 ფუთი ტვირთმზიდველობისა. 9 ივნისს ფეოდოსიიდან მოვიდა გემი „ბუგ"-ი უტვირთოდ რ. ს. ფ. ს. რ.-ის ფლაგით, 8 მგზავრით; სოხუმიდან მოტორი „ორიოლ" ტვირთის უმნიშვნელო რაოდენობით. 10 ივნისს შავი ზღვის ნაპირებიდან მოვიდა 1 მატორი ლ 4 ხომალდი საბჭ. ფლაგით, 17 მგზავრით და 50 ფუთი ტვირთით, 11 ივნისს კონსტანტინოპოლიდან მოვიდა გემი „რემო" იტალიის ფლაგით 30,000 ფუთი ხვადასხვა ტვირთით. სევასტოპოლიდან რ. ს. ფ. ს. რ. ფლაგით მოვიდა გემი „დუნაი" 42.000 ფუთი მარილით და 10 მგზავრით. იტალიიდან იტალიის ფლაგით მოვიდა გემი „ნიკოლო ტომაზო": რიზედან, ანაკლიდან, ხოფიდან და სოხუმიდან მოვიდა: 3 ოსმალური ხომალდი და ერთი რუსული 886 ფუთი სხვადასხვა ტვირთით და 7 მგზავრით. 9 ივნისს გავიდა ზღვაში: კონსტანტინოპოლის გემი „ბონი მარი" იაპონიის ფლაგით უტვირთოდ ოჩემჩირს, კერჩში, სოხუმში და ათონში გავიდა 8 იალქნიანი გემი და მოტორი ოსმალეთის და რუსეთის ფლაგებით, 20 მგზავრით და სხვა და სხვა ტვირთის მცირე რაოდენობით.

10 ივნისს სოხუმში გავიდა 2 მოტორი „ვენეცია" და „მოსკოვი" რ. ს. ფ. ს. რ. ფლაგით 170 ფუთი სხვა და სხვა ტვირთით. 11 ივნისს ოდესიდან გავიდა გემი „იგნატი სერგეევი" 9113 ფუთი სხვადასხვა ტვირთით და 200 მგზავრით. შავი ზღვის ნავთსადგურებში გავიდა 5 ხომალდი საბჭოთა ფლაგით 140 ფუთი ტვირთით, და 2 მატორი 280 ფუთი ტვირთით და ერთ მგზავრით.

ამერგეიჯანი.

ნავთის ფრონტზე. 7 ივნისს ყველა ადგილებზე ამოღებულია 495,000 ფუთი ნავთი: ამოღებულია გადასაქაჩავად 6 და 7 ივნისისათვის 687,000 ფუთი. მიღებულია გადმოქაჩვისაგან 679,000 ფუთი. გაწმენდილია 52,000. გატანილია რკინის გზით 7 ივნისისათვის 67,000 ფუთი. ივნისის დასაწყისიდან სულ გატანილია 286,000 ფუთი. 8 ივნისს გატანილია ასტრახანში ნავთის მუქი პროდუქტები 572,000 ფუთი. წძინდა 133,376 ფუთი. პეტროვსკიდან კრასნოვოდსკში ბუქი 305,000 ფუთი. პეტროვსკიდან ასტრახანში მუქი 184,487 ფუთი.

9 ივნისისათვის გატანილია ასტრახანში მუქი 1,141,556 ფუთი, წმინდა 55,057 ფუთი. პეტროვსკიდან კრასნოვოდსკში მუქი 107,972 ფ. პეტროვსკიდან ასტრახანში 79,664 ფუთი. 1 ივნისისათვის ასტრახანში გატანილია მუქი 183,988 და წმინდა პროდუქტები 205,548 ფუთი.

მილიარდის შემოწირულება. 15 ივნისს ა. ს. ს. რ. ავტოტრანსპორტის მუშების რიცხვით 470 კაცის საერთო სხდომაზე დაადგინეს: გადასდონ ვოლგის მხარის დამშეულთა სასარგებლოდ ივნისის ძირითადი ჯამაგირის 25 პროც., რაც შეადგენს დაახლოვებით გამოანგარიშებით ერთი ნახევარ მილიარდ მანეთს. კრებამ მიიღო რა მხედველობაში ფულის ნიშების კურსის დაცემა, დაადგინა აღნიშნული თანხა დაუყოვნებლივ გადაეცეს დამშეულთა დახმარების ბაჭოს კომიტეტს. შემდეგში გადაირიცხება ყოველ მუშის ჯამაგირიდან თითო დღის ხელფასი თვეში, რაც შეადგენს დაახლოვებით 400 მილიონს თვეში. ავტორიტეტის მმართველობა ორკვირეულის განმავლობაში გადარიცხავს ერთი დღის ხელფასს 800 მილიონამდე მანეთს.

კალია. 5 მაისიდან ტაუსის მაზრის 1 უბანში გაჩნდა კალია. მიღებულ იქმნა ზომები მის გასანადგურებლად. 10 მაისს გაჩნდა კალია სამ უბანში უკანასკნელ დროს 25 მაისს აღნიშნულ რაიონებში კალია გაძლიერდა. საჭიროა საშუალებები მასთან საბრძოლველად.

სომხეთი.

სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე. სომხეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის დადგენილებით სომხეთის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარედ დანიშნულია ამბ. ლუკაშინი.

კომპარტიის კომიტეტები. (რადიო). შესდგა პირველი სხდომა სომხეთის კომპარტიის ერევანის კომიტეტის ახალი შემადგენლობისა. კომიტეტის პასუხის მგებელ მდივნად არჩეულია ამხ. ტერ-სიმონიანცი.

დახმარება სომხეთს. (რადიო). სომხეთის დახმარების კომიტეტის სახელზე, სტამბოლიდან გამოგზავნილია 30 ვაგონი ფქვილი, რომელიც მოვიდა უკვე ბათომში.

ალექსანდროპოლის მაზრაში. (რადიო). ის პასუხისმგებელი ამხანაგები, რომლებმაც დაათვალიერეს მაზრა, იუწყებიან: მაზრის გლეხობამ დასთესა უკანასკნელი მარცვალი, და ეხლა საგსებით ყველა, როგორც შეძლებული ისე ღარიბნი სხედან უპუროდ და იკვებებიან ბალახით. მინდვრები კარგია, უმეტესად, რომელიც ხელოვნურად ირწყვება. გლეხობა დიდ ღონისძიებას ხმარობს, რომ შესწიროს ყველა თავის ძალღონე აღმშენებლობას, მაგრამ ამას აბრკოლებს ის რომ მოსახლეობა დაღლილია. კერძოდ ისინი დიდს ინტერესს იძენენ საგარეო პოლიტიკისადმი. დამახასიათებელია სასუნის ერთ მოხუც ლტოლვილის განცხადება: „სანამ არსებობენ მეფენი, მათი იმედი არ უნდა გვქონდეს". სასუნელები, რომელნიც მოსახლეობენ მაზრის ექვს უბანში, გამოჩენილი არიან თავის მტკიცე სოზოგადოებრივი მშადროებით, რაც არ ემჩნევა სხვა უბნებს.

ლტოლვილები ბრუნდებიან. აზერბეიჯანის დამშეულთა დახმარების ცენტრალური კომიტეტი ტელეგრაფით აცნობებს სომხეთის დახმარების კომიტეტს რომ ბაქოს გზით ამიერ-კავკასიიდან რუსეთიდან იწყო დაბრუნება სომეხ ლტოლვილების დიდ პარტიებმა. მათი მდგომარეობა ძლიერ ცუდია. საჭიროა სასწრაფო დახმარება.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზები

(თათბირი რკინის გზის საკითხის შესახებ საკავშირო საბჭოში).

14 ივნისს ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების საკავშირო საბჭოში ამბ. მიასნიკოვის თავმჯდომარეობით გაიმართა ფართო თათბირი რკინის გზის საკითხის შესახებ.

მოხსენება ამიერ-კავკასიის რკინის გზის უფროსის ამხ. შუშკოვისა.

ამხ. შუშკოვი აღნიშნავს, რომ იანვრიდან დაწყებული, ამიერ-კავკასიის გზებზე მოძრავი შემადგენლობა მნიშვნელოვანად შემცირდა. მუშა ორთქლმავლების რიცხვი შემცირდა, მაგრამ სამაგიეროთ მუშა ვაგონების რიცხვი გაიზარდა, განსაკუთრებით სათესლე მასალით დატვირთული მატარებლების ჩამოსვლით. გაიზარდა აგრეთვე ვაგონების დატვირთვა და ცისტერნების ავსება მაისის განმავლობაში ვაგონების დღე ღამის გარბენის სისწრაფე უდრის 82 ვერსს, მაშინ როდესაც 1914 წელში ვაგონების გარბენის სისწრაფე დღე-ღამის განმავლობაში უდრიდა 79 ვერსს. ორთქლმავლებზე მზრუნველობისათვის მატარებლებში შემცირებულ იქმნა ვაგონების რიცხვი და ამიტომ საგრძნობლად გაუმჯობესდა მიმოსვლა და გარბენაც.

შემცირდა აგრეთვე სამგზავრო მატარებლების დაგვიანებაც, ასე მაგალითად იანვარში დაგვიანება უდრიდა 103 წამს, ხოლო მაისში კი მხოლოდ 14 მდე ცოტადი სხვა გვარია მდგომარეობა მოძრაობის სამსახურისა. აქ ადგილი თუ აქვს გაუმჯობესებას, ეს ძლიერ უმნიშვნელოა. ორთქლმავლები, ძველია და მათი გამოყენება, აღარ შეიძლება. და თუ ამ გვარადვე დარჩა მდგომარეობა, მაშინ რკინის გზა ჩაკვდება. გზათა სახალხო კომისრის ჩამოსვლისას, საჭიროა დავსვათ საკითხი ელექტროფიკაციისა და პატარა ხაზების შემცირების შესახებ. და თუ ეს ზომები არ იქნება მიღებული, მაშინ საჭიროა ახალი ორთქლმავლების შეკვეთა. სარემონტო პროგრამის შესრულებაში ჩვენ წარმატებას ვხედავთ, მაგრამ დავალებულ ნორმის შესრულება მაინც შეუძლებელია.

ბაქოს ხაზის გამოყენება ამ ბოლო დროს ძალიან გაიზარდა, მაგრამ სამაგიეროთ ბაქოს სახელოსნოებში სავსებით საწინააღმდეგო სურათს ვხედავთ.

სათბობი მასალის ხარჯი გამოანგარიშებულზე უფრო ცოტა აღმოჩნდა, რაც ერთგვარ ეკონომიას წარმოადგენს. ძალიან საგრძნობია ხეტყის მასალის ნაკლებობა, მაგრამ იგი ახლა თითქმის არ არსებობს.

ძალიან მწვავედ სდგას საკითხი ცეცხლის გაჩენის შესახებ. მხოლოდ ამ უკანასკნელ ხანებში შევძელით შევგვეყიდა რამოდენიმე ცეცხლის საქრობი ხელსაწყოები.

რაც შეეხება შპალებს, უნდა ითქვას, რომ იგი თითქმის მთელ გზაზე უვარგისია. არ ვიცით, ამ ახლო ხანებში შევიძენთ თუ არა საჭირო რიცხვს მისას.

განზრახულია ამ ახლო მომავალში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს რკინის გზის შენობების შეკეთებას. ეს სამუშაო შეიძლება შესრულებულ იქნეს მხოლოდ ყველა ძალების დაჭიმვითა და მასთან არა პატარა ვადაში.

რაც შეეხება სამნეო ნაწილს, გზათა მმართველობა, რკინის გზებისათვის საჭირო მასალის აუცილებელ რიცხვს იღებდა ცენტრიდან და სხვა სამეურნეო ორგანოებიდან. ახალი ეკონომიური პოლიტიკის გამო, შეიცვალა მასალების მიღების ხასიათიც: ახლა ყველაფერს ნაღდი ფული სჭირდება. წარმოიშვა საჭიროება მთელ რიგ დაწესებულებათა მოწყობისა, ყველა რკინის გზისათვის საჭირო შეკვეთების შესასრულებლად, მაგრამ ცენტრის დახმარება მაინც დაგვჭირდება.

ძალიან დიდი საკითხია მალიარიასთან ბრძოლა: საკუთარი ძალღონითა და საშუალებებით, სამმართველო ვერ შესძლებს ამ უბედურებასთან ბრძოლას. მედიკამენტების შესყიდვას დიდი ხარჯები სჭირდება,

გზას სხვა და სხვა წყაროებიდან აქვს შემოსავალი: ბუფეტების იჯარით გაცემა, ქალაქის სადგური და სხვ. ზომებია მიღებული საქონლის გადაზიდვისა და დაცვის პირობების გაუმჯობესობისათვის. თებერვალში იყო 125 შემთხვევა საქონლის დაკარგვისა. ამ ჟამად კი იგი საგრძნობლად შემცირდა და მაისში იყო მხოლოდ 46 შემთხვევა.

ძალიან მწვავეთ სდგას საქონლის გადაზიდვის ტარიფის საკითხი. წინად რკინის გზაზე მიმოდიოდა 15 წყვილი ორთქლმავლებისა, ახლა კი მხოლოდ 3 წყვილია, ხოლო აქედან 50 პროც. უფასოთ საქონლის გადაზიდვა ხდება.

რკინის გზას, როგორც დამოუკიდებელ წარმოებას არ შეუძლია არსებობა, თუ უფასოდ გადაზიდვა იარსებებს, მაგრამ ამ კითხვაში სატრანსპორტო საზოგადოებათ უხვებად შეხლა-შემოხლა მთელ რიგ სამეურნეო ორგანოებთან.

5 მაისისთვის, ჩვენ გვქონდა ყოველთვიური შემოსავალი 492 ათასი მანეთი ოქროთი, ახლა კი, საკავშირო საბჭოს დადგენილების შემდეგ, ჩვენი შემოსავალი უდრის 679 ათას მანეთს ოქროთი, ჩვენი გამოანგარიშების მიხედვით, მარტის განმავლობაში უნდა გვქონოდა დეფიციტი და მაისისათვის იგი მიაღწევდა საოცარ ციფრს. ჩვენ იძულებული ვიყავით საამისო. სათანადო ზომები მივიღეთ სხვა და სხვა სახის წარმოებათა შემცირების და განსაკუთრებით კი სამმართველოსთან სავაჭრო განყოფილების დაარსებით, რომელმაც მართლადაც და მნიშვნელოვანად შეგვიმსუბუქა მდგომარეობა. ახლა ჩვენ მოგება გვაქვს 1.500 მილიონი მანეთის. მარტის შემდეგ სამმართველოს გაუხსნეს კრედიტი 172 მილ. მანეთისა ქართული ბონებით, 509 მილ. მანეთისა სომხური ბონებითა, 970 მილიონი მანეთის აზერბეიჯანის ბონებითა და 22 მილიარდი მანეთისა რუსული ფულის ნიშნებით, მაგრამ ამ კრედიტების დიდი ნაწილი არ არის უზრუნველყოფილი, და ჩვენ ამ საქმეში დავალიანება გვაქვს.

უკანასკნელ სიტყვაში ამხ. შუშკოვი უპასუხებდა რა მიცემულ შეკითხვებზე, აღნიშნა, რომ განსხვავება ტარიფებს შორის ამ ჟამად ისეთი მნიშვნელოვანი არ არის, როგორც ეს იყო მარტში. უფასო გადაზიდვაც შემცირდა დაახლოვებით 79 პროც. 40 პროცენტამდე.

ორთქლმავლების პარკი შემცირდა 72 ათასი ვაგონით. წინეთ ჩვენ გვქონდა არა ნორმალი შეთანაბრება ორთქლმავალებისა და ვაგონების შორის. ახლა კი მარაგში გვყავს ათას ვაგონზე მეტი, რომელიც შეიძლება პირველ მოთხოვნილებისთანავე ავამუშავოთ და რკინის გზას არ დასჭირდება მისთვის ხარჯების გაწევა.

ბაქოს სახელოსნოების მიერ დავალებულ სამუშევრის შეუსრულებლობა დამოკიდებულია სამუშაო ხელფასის სომცირეზე, შეღარებით სხვა წარმოებათა ხელფასისა. ამ საკითხის გადაჭრას სამმართველო შეძლებდა თუ გაუმჯობესებულ იქნებოდა საფინანსო მდგომარეობა

გაცხოველებული კამათის შემდეგ თათბირმა დაადგინა:

1. ამორჩეულ იქნეს საფონდო კომისია სატარიფო განაწყვერის გამოსარკვევად, რომელიც გადაეცეს მუშათა ფინანსიური მარაგის საკითხების გადასამუშავებლად; კომისია შესდგება 3 კაცისაგან—რკინის გზის სამმართველოს, საკავშირო საბჭოს და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელთაგან. 2. საკითხი. ტყიბულის ქვანახშირის ორთქლმავლების გასათბობად გამოყენებისა, გადაეცეს რკინის გზის სამმართველოს განსახილველად; 3. ამორჩეულ იქნეს 5 კაცისაგან შემდგარი კომისია გადაზიდვის ტარიფების შესამუშავებლად; თითო-თითო წარმომადგენელი მოკავშირე რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებისაგან. 1—რკინის გზის სამმართველოსგან და 1—საკავშირო საბჭოსაგან. ამავე კომისიას ევალება მატარებლების მიმოსვლისა და უფასო ვაგონების საკითხის გარჩევა. 4. წინადადება მიეცეს რკინის გზის სამმართველოს ყველა მატარებელს მიაბას ერთი საფოსტო ვაგონი ამიერ-კავკასიის ყველა გზებზე.

ვაჭრობა სპარსეთთან

ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებთან პოლიტიკურ და სავაჭრო ხელშეკრულების დასადებათ, თბილისში მყოფი სპარსეთის საგანგებო ელჩი მოტა ზოლ-დოვლე, რამოდენიმე თავის თანამშრომლების თანხლებით გაემგზავრა ანგორაში. თბილისში საგანგებო მისიის ნაწილთან ერთად დარჩა სპარსეთის ვაჭრობის წარმომადგენელი კავკასიაში კაზვინი, რომელიც თეირანიდან ელოდება ახალ ინსტრუქციებს.

ჩვენს თანამშრომელთან საუბრის დროს კაზვინიმ გამოსთქვა შემდეგი მოსაზრებანი:

„სამწუხაროთ,—განაცხადა კაზვინიმ,—უკანასკნელ წლებში სპარსეთ-რუსეთის ვაჭრობა დაეცა. ორთავე მხარე ყოველგვარ სერიოზულ ზომებს ხმარობს, რათა აღდგენილ იქნეს რუსეთ-სპარსეთის ვაჭრობა წინანდელი მასშტაბით. ამას გვიკარნახებს მატერიალური, კულტურული და პოლიტიკური ინტერესები ერთი მხრით სპარსეთის და მეორე მხრით საბჭოთა რუსეთის და ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების. ჩრდილოეთ მეზობლებთან ნორმალურ სავაჭრო ურთიერთობის უქონლობის გამო, სპარსეთის ბაზრები ამ ჟამად ავსებულია დასავლეთ ევროპის, უმთავრესად ინგლისის საქონელით, რომელიც შედის სპარსეთში სამი გზით: ტრაპიზონის, ბაღდადი ქერმანშახის და ბუშირფარსით.

ეს გზები დიდი გრძელია, მიხვეულ-მოხვეული, ძნელი და ძვირი, მაგრამ რა უნდა ვქნათ, როდესაც, სამწუხაროთ სხვა გაცილებით უფრო ხელსაყრელი სავაჭრო გზები, სპარსეთის ჯულფის, ენზელის და კასპიის ზღვის დანარჩენ ნავთსადგურების საშუალებით ჯერხნობით დაკეტილია და შეუძლებელია ასეთი ხელსაყრელი მდგომარეობის გამოყენება.

მანამ, სანამ რუსეთის ფაბრიკები დაიწყებდეს ხელახლად ნორმალურ მუშაობას და ძველებურად შეუწყობდეს ხელს სპარსეთის მომარებას თავისი ნაწარმოებით, სპარსეთს, დასავლეთ ევროპის საქონლით მისი რაციონალურად მომარაგების შემდეგ, საგარეო ვაჭრობის გაერთიანებული კომისარიატის კონტროლთან ერთად შეეძლო დიდი სარგებლობა მოეტანა ამ უკანასკნელისათვის და მოექცია მის ხელში ვაჭრობის მთელი ინიციატივა სპარსეთში.

ომამდე მოსკოვში, ბაქოში ტფილისში და სხვა სავაჭრო ცენტრებში არის იწყებენ გაუმჯობესებას და თითქმის ძლევ-ძლევობით იხდიან წაღებულ სათბობ მასალის საღირალს არსებულ ფასების მიხედვით.

გარდა ამისა სანავთო პროდუქტებზე ფასების ასეთ აწევას, შეუძლია დიდი ზარალი მიაყენოს თვით აზერბეიჯანის სანავთო მრეწველობას, ვინაიდან იგი ვერ შესძლებს კონკურენცია გაუწიოს საზღვარ-გარეთიდან მოსულ ნავთს, რომლის იქ ყიდვა უფრო ხელსაყრელი იქნება, ვიდრე „აზნეფტში", რადგან ამ შემთხვევაში, გარდა საქართველოში არსებულის სხვა გადასახადის გადახდა არ იქნება საჭირო.

საქართველოს უმაღლესმა ეკონომიურმა საბჭომ მიიღო რა მხედველობაში ყოველივე ზემოხსენებული, დაადგინა, საქართველოში სანავთო პროდუქტებზე განზრახული საფინანსო ზომების შესახებ ინფორმაციის მიცემა სპარსეთის კომერსანტებისათვის საჭირო ვაგონზე მეტი, რომელიც შეიძლება პირველ მოთხოვნილებისთანავე ავამუშავოთ და რკინის გზას არ დასჭირდება მისთვის ხარჯების გაწევა.

ბაქოს სახელოსნოების მიერ დავალებულ სამუშევრის შეუსრულებლობა დამოკიდებულია სამუშაო ხელფასის სომცირეზე, შეღარებით სხვა წარმოებათა ხელფასისა. ამ საკითხის გადაჭრას სამმართველო შეძლებდა თუ გაუმჯობესებულ იქნებოდა საფინანსო მდგომარეობა

გაცხოველებული კამათის შემდეგ თათბირმა დაადგინა:

1. ამორჩეულ იქნეს საფონდო კომისია სატარიფო განაწყვერის გამოსარკვევად, რომელიც გადაეცეს მუშათა ფინანსიური მარაგის საკითხების გადასამუშავებლად; კომისია შესდგება 3 კაცისაგან—რკინის გზის სამმართველოს, საკავშირო საბჭოს და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელთაგან. 2. საკითხი. ტყიბულის ქვანახშირის ორთქლმავლების გასათბობად გამოყენებისა, გადაეცეს რკინის გზის სამმართველოს განსახილველად; 3. ამორჩეულ იქნეს 5 კაცისაგან შემდგარი კომისია გადაზიდვის ტარიფების შესამუშავებლად; თითო-თითო წარმომადგენელი მოკავშირე რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებისაგან. 1—რკინის გზის სამმართველოსგან და 1—საკავშირო საბჭოსაგან. ამავე კომისიას ევალება მატარებლების მიმოსვლისა და უფასო ვაგონების საკითხის გარჩევა. 4. წინადადება მიეცეს რკინის გზის სამმართველოს ყველა მატარებელს მიაბას ერთი საფოსტო ვაგონი ამიერ-კავკასიის ყველა გზებზე.

მარხვის კონცერტი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქარხნის დღეობა ეტკბობა ჩვენს სულს,
ოფლით დაწურულს მძლე გულს გვიხარებს,
საფლავს აბარებს არეს დაბურულს,
ღამით დანისლულს—კრულს ყოფნის მხარეს.

სამანქანოში ოფლს ღვრის სცენარი,
სცენაზე ქარი ჩნდება ქარულით,
ფარული აზრით ჩამოჰკრავს ზარი,—
ოცნების ზღვაში ვცურავთ მხარულით.

დღეს სამანქანო სცენით შევცვალეთ,
რაც ვდვარეთ ცრემლი გვსურს დავივიწყოთ,
უნდა დავიწყოთ კონცერტი მალე,
მაშ, მანქანებო, ხმები ავიწყოთ.

ლურჯ ხალათებში ყველამ იცეკვოს,
მქშინვაში მატორს დღეს ეს ახარებს;
მტერს კი ამწარებს, რომ უნდა ეტრფოს
ქარხნის კონცერტში მუსიკის ჰანგებს.

2.

აქ ცეცხლის ალი ბალეტმეისტრობს,
იქ დირიჟორობს ორთქლი ქვაბებში,
შრომა პარტერში ისმენს, ქეიფობს,
ხრახნილი სოლოს მღერის სარქველში.

რგოლების გუნდი შრომის ჰიმნს მღერის,
ბრძმედი იმღერის არიას ბრძოლის,
ქანჩებს დუეტით გული უძგერის
ღვედი წვრილ ხმაზე ჰკრეპს ჰანგებს ქროლის.

სანდრო ეული.

ადგინა, საქართველოში სანავთო პროდუქტებზე განზრახული საქაქციზო გადასახადი არ იქნეს შემოღებული. გარდა ამისა გადაწყდა შუამდგომლობა აღიძრას საკავშირო საბჭოს წინაშე, რათა უკანასკნელმა გამართოს მოლაპარაკება მოსკოვთან სანავთო პროდუქტებზე საქაქციზო გადასახადის შემცირების შესახებ, განსაკუთრებით ნავთზე ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებში და აგრეთვე საქართველოში.

შემოტანილ ყველა სანავთო პროდუქტებზე მოიხსნას გადასახადი; სამ. სახალხო მეურნეობის საბჭოთა განთავისუფლებულ იქნას აქციზის გადახდისაგან სანავთო პროდუქტებისათვის, რომელიც მან მიიღო აპრილში და მაისში, რაც შეადგენს 24,305,400,000 მანეთის საბჭოთა ფულის ნიშნებით, რადგან საქაქციზო გადასახადის შემოღება სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ შეიტყო მხოლოდ ივნისის პირველ რიცხვებში. ამ საკითხის საბოლოო გამორკვევამდე გაშვებულ იქნეს საქართველოს კუთვნილი ნავთის პროდუქტები ქ. ბაქოში აქციზის გადაუხდელად.

ნაწლავების დამზადების კონცესია.

მოწონებულია საკონცესიო ხელშეკრულების პროექტი ცხოველთა ნაწლავების დასამზადებლად და რეალიზაციისათვის როგორც მაგ. ღორის, ცხვრის, თხის, მსხვილფეხა საქონლის, ცხენისა, ქლემის და სხვა; ხელშეკრულებისდებდა განზრახულია საბჭოთა რუსეთის საგარეო ვაჭრობის კომისაციატისა ერთის მხრივ და

ქრონიკა

შეცდომის გასწორება

ჩვენი გაზეთის კვირის ნომერში, წერილში „თბილისის საბჭოს არჩევნები", კორექტურული შეცდომით არის გაშვებული: „მან ერთხელ კიდევ უთხრა მათ, რომ არასფერი საერთო არ აკავშირებს მას იმ **ერთგულებთან**, რომლებზედაც ასე დახურდავდა ძველი მენშევიკური პარტია". ხაზგასმული სიტყვის მაგიერათ უნდა იყოს: **„ერთეულებთან"**.

◆ **ქართ. შორის წერა-კითხ. გამ. საზოგადოებაში.** კვირას დილის 11 საათზე გაიხსნა წ. კ. გ. საზ. რწმუნებულთა და მუდმივ წევრთა საზოგადო კრება. თავმჯდომარეთ არჩეულ იქმნა დ. კარიჭაშვილი. კრებამ ფეხზე ადგომით პატივი სცა განსვენებულ იაკ. გოგებაშვილის, ლ. ყიფიანის, ი. ჭავჭავაძის, ნ. ცხვედაძის და სხ., საზოგადოების დამაარსებულთა ხსოვნას.

კრებას მოხსენდა საზოგადოების 43 წლის მოქმედების ანგარიში (დაარსების დღიდან), რაც დიდის ყურადღებით იქნა მოსმენილი.

შემდეგ კრებამ მოისმინა გამგეობის მოხსენება 1921 წ. მოქმედების შესახებ, სარევიზიო კომისიის შენიშვნები და გამგეობის პასუხი. დიდი კამათის შემდეგ კრებამ ერთხმად დაამტკიცა ანგარიში.

კრების გაგრძელება დანარჩენი კითხვების განსახილველად დანიშნულია ოთხშაბათს, 21 ივნისს, საღამოს 7 საათზე (წ. კ. გ. საზ. ბინაზე, სასახლის ქ. № 5).

◆ **კომპოზიტორ სულხანიშვილის საღამო.** დღეს 20 ივნისს რუსთაველის თეატრში გაიმართება კომპოზიტორ ნ. სულხანიშვილის ნაწარმოებთა საღამო, რომელზედაც შესრულებულ იქნება მხოლოდ სულხანიშვილის ნაწარმოებნი. პირველი განყოფილება გაიხსნება სამგლოვიარო ჰანგით, რომელსაც შეასრულებს ქალვაჟთა გაძლიერებული გუნდი ი. პაპიაშვილის ლოტბარობით. სულხანიშვილის პორტრეტის წინაშე—უკანასკნელი ნახატი მხატვარ ვალ. ხადამიმ-ერისთავის მიერ, სიტყვებს წარმოსთქვამენ კომპოზიტორი დ არაყიშვილი, ვ. კოტეტაშვილი და დ. პავლიაშვილი. ლექსებს: გალაქტიონ ტაბიძე, გ. ქუჩიშვილი და ი. მშვედლიშვილი. დასასრულ გუნდი შეასრულებს: „ქება ივერიისა", რომელიც საგანგებო ქიურის მიერ დაჯილდოვებულია პრემიით.

მეორე განყოფილებაში გუნდის მიერ შესრულებულ იქმნება: 1. სამშობლო ხევსურისა; 2. მაშ გამარჯვება; 3. გუთნური—სოლო, ოპერის მომღერალი ივ. სარაჯიშვილი; 4. მესტვირული—სოლო—ოპერის მომღერალი ინაშვილი: 5. ტურფაჟ მოდი, ტრიო; 6. მოფანდურო—სოლო, ოპერის მომღერალი ინაშვილი; 7. დაიგვიანეს—არია მწყემსისა—ოპერა „პატარა კახიდან"—ოპერის მომღერალი სარაჯიშვილი; დასასრულ ლოცვა ორკესტრით, რომელიც საგანგებო ქიურის მიერ დაჯილდოებულია პრემიით. იმედია მშრომელი ფართე მასსები, რომელთაც კარგათა ჰყავთ გაცნობილი თვის გულის მესაიდუმლე სახალხო კომპოზიტორი სულხანიშვილი თვის დასწრებით გარდა ესთეტიურ სიამოვნებისა დაეხმარებიან სულხანიშვილის ქვრივ ობლებს, რომელთა სასარგებლოთაც იმართება ეს საღამო.

აღმოსავლეთ საქართველოს რევოლიუციონურ ტრიბუნალისაგან.

13 ივნისს ქ. თბილისში გაიხსნა და დაიწყო მოქმედება აღმოსავლეთ საქართველოს რევოლიუციონურ ტრიბუნალმა, დაარსებული თანახმად

აღმოსავლეთის სავაჭრო სინდიკატის საქციო საზოგადოების შორის მეორეს მხრივ. ხელშეკრულება ანიჭებს კონცესიონერს გატანის, შეგროვების და დამზადების უფლებას სამი წლის განმავლობაში დღიდან მისი ხელმოწერისა. კონცესიონერი თავის მხრით გადაუხდის საგარეო ვაჭრობის კომისარიატს მანიჭებულ საკონცესიო უფლებისათვის 30 პროცენტს საზღვარ-გარეთ გატანილ ნაწლავების თვითეულ პარტიის სრული შემოსავლიდან იმ ვალიუტით, რომელსაც განსაზღვრავს თვით საგარეო ვაჭრობის კომისარიატი, ამავე დროს კონცესიონერი აძლევს უკანასკნელს ნაწლავების საქონლის გადარიცხვიდან მინიმალურ შემოსავლის გარანტიას, რომელიც გამოიხატება წლიურად 30.000 ოქროს მანეთში, ხოლო ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში სულ 90.000 ოქრო მან. თუ ნაჩვენები გადარიცხვა არ შეადგენს ამ თანხას ეს შეძოსავალი უნდა იქნეს შევსებული კონცესიონერის მიერ საკუთარი საშუალებიდან.

კოოპერაციის საქმეთა სამმართველო.

დამტკიცებულია კოოპერაციის საქმეთა სამმართველოს კოლეგ

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის დადგენილებისა ა. წ. 25 აპრილიდან № 3. ტრიბუნალი იმყოფება სასამართლოს დაწესებულებების შენობაში, სასამართლოს ქ. № 32.

ახლად დაარსებული ტრიბუნალი მიჰმედებს ყველა რევოლიუციონურ ტრიბუნალებს საერთო დებულებით და იღებს საწარმოებლად საქმეებს აღძრულ ადმოსავლეთ საქართველოს გარკვეულ დებულების ჩვეულებრივ წესით.

ახლად დაარსებულ აღმოსავლეთ ტრიბუნალთან ერთად უზენაესი ტრიბუნალი გარდაქმნილია უდიდეს საქმეების განსაკუთრებულ სასამართლოდ, რომელიც იღებს განსახილველად საქმეებს ძხოლოდ თანხმად სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის დადგენილებით.

ზემოაღნიშნულის მიხედვით ყველა დაწესებულებებმა საქართველოს ტერიტორიაზე, აღძრული საქმე ბიუროში ელნიც ექვემდებარებიან რევოლიუციონურ ტრიბუნალებს, გარდა განსაკუთრებულ უდიდეს საქმეებისა, რომლებიც უნდა იქნეს გადაცემული განსახილველად ზემოხსენებული წესით უზენაეს რევტრიბუნალს, ამიერიდან უნდა გაუგზავნონ აღმოსავლეთ საქართველოს რევოლიუციონურ ტრიბუნალს.

საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოში.

თბილისის ჰიდრო-ელექტრონური სადგური. საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭომ თავის უკანასკნელ სხდომაზე დამტკიცა 1922 წლის 15 მარტის თავისი დადგენილება თბილისის ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტი ადმი 2 წლის განმავლობაში ხ-ზ ნაში „ჩემოს“ საზოგადოებიდან წმინდა შემოსავლის 30 პროცენტის გაცემის შესახებ ჰიდრო-ელექტრონის სადგურის მოსაწყობად; ამასთანავე დადგენილია მიენდოს ფინანსთა სახალხო კომისარიატს შეიტანოს შეთანხმებაში „ჩემო“ს საზოგადოებასთან ხაზინის შემოსავლიდან აღნიშნული პროცენტების გადახდის წესის გამომუშავების ს შესახებ, რათა „ჩემო“ს საზოგადოების საზღვარგარეთელ ფირმებს გარანტია მიეცეს ქალაქის აღმასკომის მიერ თავის დროზე იმ ხარჯების გადახდისა, რომელიც მან უნდა გაწეროს თბილისში ჰიდრო ელექტრონის სადგურის დიდმაზე მუშაობისათვის.

საზოგადოებრივი ბრალმდებლები. იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დადგენილების თანახმად ქ. თბილისში საზოგადოებრივ ბრალმდებლებად დამტკიცებული არიან ამხანაგები: გ. ტატიშვილი და ნ. ჩუბინაშვილი შ დადიანის 3ა გიერ; ა. წერეთელი საზოგადოებრივ ბრალმდებლად რაჭის მაზრაში.

პრაქტიკული მეცადინეობისათვის. მიწად-მოქმედების სახალხო კომისარიატის შუამდგომლობით გადაწყვეტილია გასცეს უკანასკნელ 150,000,000 მანეთი მომდინარე წლის ზაფხულში პრაქტიკულ სამეცადინოდ სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიულ ფაკულტეტის უკანასკნელი კურსის სტუდენტებისათვის.

— **ფოსტა-ტელეგრაფის სახ. კომისარიატის შემოსავალი.** მიწად-მოქმედების სახ. კომისარიატის განცხადების გამო ფოსტა-ტელეგრაფის სახ. კომისარიატის ფულის გადაგზავნის ახრით უწესო მოქმედების შესახებ, სახალხო კომისართა საბჭომ წინადადება მისცა ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატს ყველა შემოსავალი როგორც ცენტრში, ისე ადგილობრივად შემოტანილ იქნას ხაზინაში და ამასთანავე დაევალოს ფინანსთა სახ. კომისარიატს ყველა ეს თანხა გარდა საფოსტო გადაგზავნაზე აღებულ გადასახადისა გადაიდვას ფოსტა-ტელეგრაფის სახ. კომისარიატის საჭიროებისათვის.

— **დამტკიცებული ხარჯთ აღრიცხვა.** დამტკიცებულია დამატებითი ხარჯთ-აღრიცხვა შინაგან საქმეთა სახ. კომისარიატის 1222 წლისათვის 52,735,000,000 მანეთის ჯამით.

— **ხაჭონლის განყოფილება სახალხო ბანკთან.** საქართველოს სახალხო ბანკთან საქონლის განყოფილების გახსნასთან დაკავშირებით დამტკიცებულია დადგენილების პროექტი სახალხო ბანკის წესდების დამატების შესახებ.

— **დეკრეტის მიღება.** სახალხო კომისართა საბჭოს უკანასკნელ სხდომაზე დამტკიცებულია დეკრეტების პროექტები წარმოდგენილი შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის მიერ კერძო მეპატრონეთა სახლებში საცხოვრებელ ბინებით სარგებლობის და საბინაო გადასახადის ტარიფის შესახებ.

— **სახელმწიფო კომიტეტისაგან** სახალხო განათლების კომისარიატის მთავარი სახელოვნო კომიტეტი ამით აცხადებს მწერალთა და მაძიებლობით საყურადღებოდ რომ პენსიებისა და დახმარების შესახებ თხოვნების მიღება დროებით შეჩერებულია.

სასურსათო თათბირი

რევოლიუცია.

სახ. სახ. კომისარიატის მოღვაწეობის შესახებ მიღებული სასურსათო თათბირის მიერ ამ. ერკომაშვილის მოხსენების შემდეგ

1. სახალხო სასურსათო კომისარიატის მოღვაწეობას დღ-დან მისი დაარსებისა საფუძვლად დაედო პრინციპას სოფელთან მტკიცე ეკონომიური კავშირის დამყარებისა, ვინაიდან მხოლოდ სოფლისა და ქალაქ შორის დამყარებულ მტკიცე ურთიერთობაზე არის შესაძლებელი სასურსათო პოლიტიკის აგება და დაძლევა იმ მძიმე სასურსათო კრიზისისა, რომელსაც საქართველო განიცდის მეშვიდეკების ბატონობის შემდეგ.

2. სახ. სასურსათო კომისარიატს ხელში ფულის უქონლობამ— ეთი მხრით და ჩვენი ქალაქების ფულის ფასის გამუდმებულმა ძირს დაცემამ—მეორეს მხრით, მოითხოვა სოფლებთან განსაკუთრებული მისვლა და ჩვენს მუშაობას საფუძვლად დაუდეს კოოპერაციის საშუალებით საქონლის გაცვლა, ხანდახან სრული და უმეტეს შემთხვევაში კი ნაწილი საქონლით, ნაწილი ფულით.

3. მაგრამ საქონლის გაცვლის ოპერაციები ფართოდ წარმოებისა და სხვა ფაბრიკატების უქონლობის გამო ვერ განვითარდა ფართო მასშტაბით და საქონლის გაცვლას არ მოჰყვა ის შედეგები, რომელიც მოსალოდნელი იყო იმ შემთხვევაში, თუ ფაბრიკატები იქნებოდა, ფინანსთა სახალხო კომისარიატს მიერ ყოველდღიური მცირე პორციებით მიცემული ფულის ხიშნები შესაძლებლობას არ გვაძლევდა მსხვილი პარტიობით გვეწარმოებინა ჩვენთვის საჭირო პროდუქტების დამზადება ამავე დროს ფართოდ წარმოებული პრინციპი სოციალურ დახმარებისა სახალხო სასურსათო კომისარიატ აგან დიდს სამსახურს მოითხოვდა, რის მაგიერათ არც ერთი კომისარიატი არა სთვლიდა თავს მოვალეთ, რომ რაიმე კომპენსაცია მოეცა.

4. ამ კრიტიკულ მდგომარეობიდან გამოსავალი ჩვენ ვხვედით მხ მეღთა რიცხვის მაქსიმალურ შემოკლებაში და შემოსავალთან ხარჯების გათანასწორებაში დიდად დაგვიხმარა ჩვენ სასურსათო გადასახადის მ გროვება, რომლის შედეგიც მაისის ფასებით 84 653.780.000 მანეთს უდრის. სასურსათო კომისარიატმა ფინანსთა კომისარიატისაგან იანვრის 1 დან ივნისის 10-ის მიცემ 21 426 000.000 მან. ამავ ხნის განმავლობაში სახელმწიფოებრივ მომარეგებაზე მყოფ მუშებს მოსამსახურეებს დაურიგდათ ულ ფა ღირებული 293.295 039 000 მან.; კრიტიკული მდგომარეობისთვის თავის დასაღწევად სახალხო სასურსათო კომისარიატმა მიმართა საკომერციო ოპერაციებს და წაუდგა მოსკოვში მარშრუტების გაგზავნას, საზღვარგარეთ ჩვენის სავალუტო ნიდაგი მასალის განსაღებას და ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებით სახელმწიფო ფუნებრივ მომარაგებას ხარჯების დაფარვას.

5. სახელმწიფოებრივ წარმოებათა სამეურნეო საფუძველზე გადასვლის კვალად და სამსახურისათვის ფასის გაღების პრინციპის დამყარებას მიხედვით სახალხო სასურსათო კომისარიატი უფრო და უფრო ანვითარებს თავის საკომერციო ოპერაციებს და გადაჰყავს თავის წარმოებანი სამეურნეო საფუძველზე ისე, რომ უახლოეს ვადებში შეიძლოს სასურსათო გადასახადით, მინდით და საკომერციო ოპერაციების მოგებით მოამარაგოს განახლებული რიცხვი მუშებისა და მოსამსახურეებისა; ამასთანავე მიზანად ისახავს, ხელი ჩაგლოს პურის ბაზარ, მოაწესრიგოს პურის ფასები. დასწი-ს მისი ღირებულება და მათ აწარმოოს ბრძოლა ეკონომიურ ცხოვრების მოგვარებისათვის და მუშა ძალთა ხელისუფლების განმტკიცებისათვის.

6. სახალხო სასურსათო კომისარიატის არსებობას ის დიდი სარგებლობა ამართლებს, რომელსაც იგი აძლევს სახელმწიფოს. იმ დროს, როდესაც სახალხო სასურსათო კომისარიატის განკარგულებაში მცირე რესურსები იყო, როდესაც ფართოდ ხორციელდებოდა პრინციპი სოციალურ დახმარებისა, რომელსაც სახალხო სასურსათო კომისარიატმა შეასრულა უზარმაზარი ფა. ღირებული ბევრად იმაზე მეტი რამდენიც თვით მან მიიღო, რაც აიხსნება ამ კომისარიატის მიერ გამოჩენილ ენერგიით საკომერციო ოპერაციების დარგში.

7. ახალ ეკონომიურ პოლიტიკასა და შექმნილ კონიუნქტურის დროს საჭიროა საკომერციო ოპერაციების გაგვითარება და თანდათანობით გადაველა სამეურნეო საფუძველზე იმიტომ, რომ მიღებულ მოგებით შესაძლებელი გახდეს უზრუნველყოფა მუშათა და მოსამსახურეთა ნაწილისა მაინც.

სამხედრო-სამეურნეო ფრონტზე

(საუბარი ამხ. ნადარეიშვილთან)

ზუგდიდის მაზრაში. ეს არის ცნობილია დაბრუნდა ზუგდიდის მაზრაში დასავლეთ ქართველებად გამგზავნებული თესვის ცენტრალური ინსტრუქტორი ს. რ ნადარეიშვილი, რომელმაც ჩვენ თანამშრომლთან საუბრის დროს სთქვა; რომ მაზრაში თესვის უმთავრესი მასალა, არის სიმინდი ამიტომ მაზრაში საგანგებოდ ნათესები არ არის, ხოლო ანგული ნათესები ცოტაა ანგულიდან უმთავრესად ბრწყალი და შვრია. ანგულის ჯიშები მთელ მაზრაში კარგია სიმინდის ჯიშები საუცხოოა. ერთ ქვევრზე (900 კგ. სიდ) მოსულიან 40 50 ფუთს; სიმინდი დათესილია რიგებად და დაბნევით. თესვის სამაზროო კომიტეტმა მიიღო მინდვრების დასათესად: ქვევრი 985 ფ. ხორბალი 905 ფ, ავსტრალიის ხორბალი 2820 ფ ადგილობრივი სიმინდი 5400 ფ. და ამერიკული 2700 ფ, სულ დაახლოვებით 12810 ფუთი. გარდა ამისა დაურიგდა მცხოვრებთ 1238 ფ სიმინდი, რომელიც მიღებული იყო შარშან კრედიტის სახით 2—3 თვის ვადით, ხოლო ეკონომიური განყოფილება და კოოპერატივები ადგილობრივად აწყობენ თავიანთ მაღაზიებს, სადაც ანაღდებენ მომარაგების სიმშრალის საქონელს.

ნათესების მდგომარეობა ჩვენში

ქუთაისის მაზრაში

(საუბარი ამხ. ახვლედიანთან)

სამაზრო სათესი კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ახვლედიანმა გვაცნობა, რომ მაზრაში ამ ჟამად გვალვებია. მინდვრების დასათესად კომიტეტმა მიიღო ცენტრალურ კომიტეტიდან 10.885 ფუთი და 7 გირვ. სიმინდი და 4 975 ფუთი და 2 გირვ. ავსტრალიის ხორბალი. სიმინდი მთლად დარიგდა მცხოვრებლებს შორის, ხოლო ავსტრალიის ხორბალი დარჩა 741 ფუთი, დანარჩენი კი დაურიგდა მცხოვრებლებს გადასაცვლელად; სათესი სიმინდზე გადასაცვლელად; 1 ნახ. ფუთ სიმინდში ვაძლევთ 1 ფუთ ხორბალს.

ზამთრის პურს კარგი პირი უჭირს და სამწალობე მეტი მოსავლის იმედს იძლევა. ზამთრისას ძლიან ცოტას თესენ და ისიც ძხოლოდ ხორბალს.

გაზაფხულის პურსაც კარგი პირი უჭირს. მოელიან საშუალოზე მეტ მოსავალს, რადგანაც ამ წელში მცირე არის ატმოსფერის ნაუონის რიცხვი. სიმინდსაც კარგი პირი უჭირს და თუ გვალვებმა გაიარა და წვიმა მოვიდა მოსავალი ძალიან კარგი იქნება.

სოფლის მეურნეობის მავნეთაგან ზეჯარის თემში, კიკნაველეთისა და ბაღდათის თემის ზოგიერთ ადგილებში გაჩნდა მავნე ცხოველი. მასთან ბრძოლა არ არის მოწყობილი.

ვირაბის მოსავალი კარგია, მაგრამ საწმლავი მასალა მცხოვრებლებს ძალიან ცოტა აქვს.

ხეხილის მოსავალი ძალიან კარგ იმედებს იძლევა. მოსტნეულობაზე დიდ გავლენას ახდენს გვალვა. დათესილია ლობიო, კიტრი, პომიდორი, კარტოფილი, და სხვა და სხვა წვანილი.

სიმშილობა მოელო მთელ მაზრას, მაგრამ განსაკუთრებით გაჭირვებია შაო-ტყემულის თემი, სამტრედიის რაიონი, გამოჩენებული და გულეკარი. სიმშილისაგან სიკვდილს არ ქონებია ადგილი. მცხოვრებლები უმთავრესად ხილით საზრდოობენ.

პროვინციაში

სოფ. ხუნწი

(სამეგრელო).

მუშაობა დღესასწაულ დღეს ა. წ. 1 მაისმა, საერთოდ საქართველოს გლეხ-კაცობას და კერძოდ სამეგრელოსას, ერთი დაუძინებელი მტერი, სხვისი ნაოფლარით ჯერ კიდევ გაუმაძღარი პიროვნება მოაშორა.

საქმის ვითარება შემდეგში იყო: 1 მაისს, ხუნწის თემის რევკომის თავმჯდომარე ამხ. თეიმურაზ ნიკოლოზის ძე ხარებავამ მოუვდა ცნობა, რომ ს. ქ. ხუნწის ადგილობრივ ერთერთ მცხოვრების ოჯახში (ბოროტმოქმედების მიზნით თუ ყაჩაღების მხრივ ძალდატანებით, ამას გამოძიება გვიჩვენებს), თავის სასიმინდეში თავშესაფარი დაუმო ყაჩაღებსაო.

ხარებავამ მსწრაფლად შეჰკრიბა შეიარაღებული პარტიული და სამიდო ახალგაზდები და გაუშურა ყაჩაღების ბინისკ ნ. მას ალყა შემოარტყეს; რევკომის თავმჯდომარემ თავის მოადგილე ციცხვაიას სამ შეიარაღებულ პირის თანხლებით გამოცხადდა ყაჩაღების დამფარველ პირთან და წინადადება მისცა ყაჩაღების სადგომი ეჩვენებია, რაზედაც მან პასუხად ყაჩაღების იქ ყოფნის უარყოფა მიიღო. საჭირო იყო ჩქარი მოქმედება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ყაჩაღების ხერხი საფრთხე იყო მოსალოდნელი. ხარებავა გაბედულად სასიმინდეს მიუახლოვდა და იქიდან მოულოდნელად იარაღში ასხმულ ყაჩაღმა გადმოხტომით სროლა აუტეხა. ასტყდა სროლა ამ ორ შორის, უშედეგოთ. ყაჩაღმა გაჰკურცხლა და მას სასიმინდედან მეორე გამოჰყვა, მაგრამ მხოლოდ ხარებავამ თავის ნიმამაცით და თავგანწირული მოქმედებით შეაჩერა ყაჩაღი და იარაღი აჰყარა. მასვე აღმოაჩნდა ბომბი და რამოდენიმე მალიონი ქართული ფული. უკვე დაბნელებული იყო. ამით გაქცეულ ყაჩაღმა ისარგებლა და შეიარაღებულ რკალს გაეპარა, და თვით იწყო ტყვიაფრქვეველის მაგვარათ სროლა.

სასიმინდეში აღმოჩნდა ერთი ტომარა წაღები, შეკერილი კოსტიუმები, ფართლეულობა, ოქროულობა და საწოლი ლოგინი.

დატყვევებული ყაჩაღი გამოტყდა იქვე. გამოირკვა, რომ ისინი (მაშინ ყოფილან სამი) ისინი დაცემიან ქ. ხონის, ბანძის და სხვა ქალაქების მცხოვრებთ.

დატყვევებულ ყაჩაღმა გაქცევა დაპირა, მაგრამ მოკლულ იქნა.

სახლის პატრონი დატყვევებული იქნა. გაქცეული ყაჩაღი სამი კვირის შემდეგ იქნა მოკლული სოფელ ინჩხურში.

ქ. ხონს, ნაღალევს და ბანძას ტელეფონით აცნობეს მომხდარი ფაქტი. გამომძიება სწარმოებს. ზემოაღნიშნულ სოფელს გურდები ამ ბოლო დროს ძალიან აწუხებდნენ, მოსვენებას არ აძლევდნენ.

ხარებავამ თავს იდო სოფლის ინტერესების დაცვა და სასტიკი ომი გამოუცხადა ქურდ ყაჩაღებს.

ამას ფრიად სასიამოვნო შედეგებიც მოჰყვა: ქურდობა შემცირდა, სოფელში მშვიდობიანობა დ მყარდა და ადმინისტრაცია ხალხის თვალში ამაღლდა.

ბ. ხუნწელი.

—

ხაჭამიახერი.

(გურია).

ამა წლის ოთხ ივნისს შესდგა საჭამიასერის თემის მცხოვრებთა მრავალრიცხოვანი მიტინგი. მიტინგს ხსნის რაიკომის პასუხისმგებელი მდივანი ამხ. ამბროსი ზაქარეიშვილი.

მოხსენებით მიჰდინარე მომენტზე გამოდის სამაზრო კომიტეტის წევრი ამხ. გრიგოლ მგალობლიშვილი.

მომხსენებელი ერცლად ეხება მიმდინარე მომენტს, ეხება გენუის კონფერენციას, აღნიშნავს საბჭოთა ფედერაციის გამარჯვებას მასზე და კაპიტალისტურ ქვეყნების უძლურებას. დასასრულ მომხსენებელი სასტიკად გმობს კონტრრევოლიუციონურ გამოსვლებს, რომელსაც ადგილი ჰქონდა 24 მაისს.

ამხ. მგალობლიშვილის შემდეგ ლაპარაკობს მიტინგის ხელმძღვანელი ამხ. ზაქარეიშვილი, რომელიც ახასიათებს საერთაშორისო მდგომარეობას, ჩერდება მიმდინარე მომენტზე, ჯამს უკეთებს გენუის კონფერენციის შედეგებს და ამ კონფერენციასთან დაკავშირებით ქართველი მენშევიკების „მუშაობას“.

ბოლოს არატორი ეხება მუშათა ერთიანი ფრონტის მნიშვნელობას, ხაზს უსვამს ყველა იმ დაბრკოლებებს, რომელიც შ ქ ხა მეორე, ყვითელ ინტერნაციონალმა მუშათა ერთიანი ფრონტის წინააღმდეგ, უსურვებს რევოლიუციონურ პროლეტარიატს ყველა დაბრკოლებების გადალახვას ასეთი ფრონტის შესაქმნელად საერთაშორისო კაპიტალიზმის წინააღმდეგ.

არატორის სიტყვას ფარავს ტაშის ცემა და „გაუმარჯოს“ ძახილი.

ერთხმად მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლიუცია: საჭამიასეთის მრავალრიცხოვნმა მიტინგმა, მოისმინა რა ზოხსენებები ამხ. გრიგორ მგალობლიშვილის და ამბროსი ზაქარეიშვილის სავსებით იწონებს საქართველოს საბჭოთა მთავრობის მიერ გადადგმულ ყველა ნაბიჯებს, აღუთქვამს ყოველ მხრივ დახმარებას მას და გმობს ანტისაბჭოთა მოქმედებებს.

გაუმარჯოს მუშათა გაერთიანებულ ფრონტს საერთაშორისო კაპიტალიზმის წინააღმდეგ!

გაუმარჯოს საერთაშორისო რევოლიუციას!

გაუმარჯოს კომუნიზმს!

ნაპერწკალი.

საგარეჯოს მაზრაში.

საქართველოს გაზეთების მუშაკთა ერთიანი ფრონტის საგარეჯოს უბნის უპატრონოთ მყოფთა და ულარიბეს გლეხების შავშვებს წილად ხვდათ დიდი ბედნიერება და ისინი დღეს ყველა მოთავსებულია ბავშვთა თავშესაფარში, სადაც ირიცხება 16-დე ბავშვი, ბავშთა რიცხვი დღითი-დღე მატულობს. თავშესაფარს დამხმარებას უწევდა თბილისის მაზრის კომიტეტი, ადგილობრივი პარტკომი და აღმასკომი, და შეძლების დაგვარად აკმაყოფილებდნენ ბავშთა თავშესაფარის მოთხოვნილებებს.

ამ მოკლე ხანში საგარეჯოში ჩამოვიდა თბილისის მაზრის აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე ამხ. გურგენიძე, რომელმაც ჯეროვანი ყურადღება მიაქცია ბავშთა თავშესაფარს და მან დიდი ენერგიით ჩ დაჯღაბა მუშაობით 4-5 დღის განმავლობაში, შესძინა ბავშთა თავშესაფარს ის, რაც აუცილებელი საჭირო იყო ამ ბავშვებისათვის.

რა თქმა უნდა, ამან დიდ აღფრთოვანებაში მოიყვანა ბავშვები, და დღეს ისინი არ განიცდიან არავითარ გაჭირვებას, როგორც მატერიალურად ისე სულიერადაც.

ან. პეროვისელი.

ფოსტა

ნ. ხმალაძეს. გთხოვთ შეიაროთ „წითელ არმიელი“-ს რედაქციაში, საპირფარეშო № 30.

საარქივო ეროვნული ბიბლიოთეკა

საარქივო ქრონიკა

სახ. მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სათბოს მასალათა განკუთვნილება

აცნობებს საქართველოს სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის ყველა სახელმწიფო დაწესებულებებს, რომელნიც ხარჯავენ სათბომ მასალას, რომ **ის დაწესებულებანი, რომელნიც არ წარმოადგენენ** ივნისის 20-დის თანახმად სათბომ მასალათა განყოფილების ა. წ. 29 მაისის თარიღით № 101688 **ცირკულიარისა, ივლისის თვისათვის საჭირო სათბობი მასალის რაოდენობის ბაგეგმო ცნობებს,** არ იქნებიან შეტანილნი სათბობი მასალის საგეგმო მარაგში და დაკმაყოფილებულნი იქნებიან მეორე რიგში კერძო დაწესებულებებთან ერთად **და კერძო მომხმარებელთა ფასების მიხედვით.**

1—1

სახალხო კვების და საზოგადო გინების

პროფკავშირთა ცენტრალური გამგეობა, ამით აცხადებს, რომ ოთხშაბათს, 21 ივნისს, საღამოს 6 საათზე, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს დიდ დარბაზში (მუშათა სასახლეში) დანიშნულია

კავშირის ღვრთა საზოგადო კრება.

წვერთა დასწრება სავალდებულოა.

დღის წესრიგი: მუშათა და წითელ არმიელთა საბჭოს არჩევნები.

თუ პირველ კრებას არ დაესწრო წევრთა საკმარ რიცხვი, მეორე კრება დანიშნული იმავე დღის საღამოს 7 საათზე, კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს.

სას. კვების და საზ. ბინების პროფკავშირის ცენტრალური გამგეობა.

გაზეთის ტრესტი

საექსპედიციო განყოფილება

რუსთაველის პრ. № 24

საჭიროა კონტრაგენტი გაზეთების გასავრცელებლად თელავში, ჭიათურაში, ბორჯომში და მის რაიონებში. (5—5)

ყველა იმათ ვისაც სურთ დაიბრუნონ უკან თავიანთი დოკუმენტები

წარდგენილი თავის დროზე ყოფილ შრომის სამინისტროს (შენშევიკების) საპენსიო განყოფილებაში—ვსთხოვთ გაიტანონ ერთი თვის განმავლობაში, ვინაიდან ამ ვადის შემდეგ თხოვნები დაკმაყოფილებული არ იქნება ამის შესახებ განცხადებებში შეტანილი უნდა იქნეს შრომის სახალხო კომისარიატში, ლარიბთათვის სახელმწიფო დახმარების განყოფილებაში.

შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე **ა. მიქაძე.**

გაზეთის ტრესტი

კრიხის გზების კიოსკების განყოფილება

თბილისი, გოლოვინის პრ. № 24.

გაიხსნა კიოსკები რკინის გზის შემდეგ სადგურებზე:

თბილისი, მიხაილოვი, შორაპანი, ზესტაფონი, სამტრედია, აბაშა, ახალ სენაკი, ქუთაისი, ფოთი, ბათომი.

სწარმოებს გაყიდვა: ადგილობრივ და სატახტო ქალაქების **გაზეთების და ჟურნალების, ლიტერატურულ წიგნების, ხაკანცელარიო და საწერ ნივთების.**

ამ დღეებში გაიხსნება კიოსკები აზერბეიჯანსა და სომხეთში.

მთავარი კანტორა იღებს გასავრცელებლად ყოველგვარ გამოცემას.

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორისაგან

ვრძელდება ხელის მოწერა თბილისის ყველა გაზეთებზე ივნისისათვის ხელის მოწერის ფასი იგივეა რაც იყო წინად. ხელის მოწერა შეიძლება ყოველ დროს წლის დამლევამდე, მაგრამ იმ პირობით, რომ თუ ხელის მოწერის ფასმა აიწია, დასამატი ღირებულებაც შემოტანილ უნდა იქნას. ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ მთელი თვეებისათვის. იმ ხელის მომწერთ, რომელნიც ხელის მოწერის ფასს არ შემოიტანებენ 30 მაისამდე, გაზეთების მიწოდება შეუწყდებათ.

ყინულს

უშვებს საყინულე ქარხანა ქალაქის სასაკლაოებისა 30.000 მანეთად ფუთს ადგილობრივ და 45.000 მანეთად მიტანით.

(3—2)

დაიკარგა

ილია თუთბერიძის სახელზედ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან მიღებული პირადობის მოწმობა № 429—10 მარტი ჩაითვალოს გაუქმებულათ 1—1

ტირაჟი 10,000. ნ. დ. ს. კ. საქართველოს უმაღლეს სახალხო მეურნეობის საბჭოს პოლიგრაფიულ განყოფილების მე-2 სტამბა, კრუზენშტერნის ქ. № 4.